

Le Apoštolengere SKUTKI

¹ Lačo Teofilona, ešebno (peršo) zvitkos pisindom pal savoreste, so chudla anglunestar o Ježiš te kerel the te sikavel,

² dži andre oda džives, sar sas upre ilo andro ņebos. Angloda diña prekal o Sentno Duchos o prikazaŋja le apoštolenge, saven peske kidña avri.

³ Saranda džives pal leskero meriben pes lenge o Ježiš sikavelas avke, hoj te džanen, hoj dživel. Dikhle les a vakerelas lenca pal o Devleskero krališagos.

⁴ Sar mek sas lenca jekhetane, prikazinelas lenge: “Ma džan het andral o Jeruzalem, ale užaren pre oda daros, pal savo tumenge vakeravas, hoj o Dad dela.

⁵ O Jan bolelas le paŋeha, ale tumen avena bolde le Sentne Duchoha, imar pal o nabut dživesa.”

O Ježiš džal andro ņebos

⁶ No sar pes zgele, phučle le Ježišostar: “Rajeja, či kames akana pale te ačhavel o krališagos le Izraeloskero?”

⁷ Ov lenge odphenda: “Oda nane tumari veca te džanel kana, abo te prindžarel o časi (o idej), so peske o Dad kerđa andre peskeri zor.

⁸ Ale avela pre tumende o Sentno Duchos, prilena leskeri zor a avena mire švedki andro

Jeruzalem the pal cali Judsko the andre Samarija a palis the dži andro posledno agor la phuvake.”

⁹ Pal kala lava sas angle lengere jakha hazdlo upre andro ņebos a e chmara les zaučharda.

¹⁰ Androda, sar dikhenas pro ņebos, jekhvareste paš lende ačhile duj murša urde andro parne gada,

¹¹ a phende: “Muršale andral e Galileja, so kade ačhen a dikhen pro ņebos? Kada Ježiš, savo sas tumendar upre ilo andro ņebos, avela pale avke, sar les dikhlan te džal andro ņebos.”

¹² Palis gele pale andro Jeruzalem pal o Olivovo Verchos, so hin pašes paš o Jeruzalem, vaj jekh kilometros.

¹³ Sar doavle andro foros, gele andro upruno baro kher, kaj bešenas o Peter, o Jakob, o Jan, o Andrej, o Filip, o Tomaš, o Bartolomej, o Matuš, o Jakob le Alfeoskero, o Šimon Zelota, savo les vičinenas Horlivec, the o Judaš le Jakobskero.

¹⁴ Kala savore sas jekhetane andro modlitbi le džuvlenca the la Mariaha, le Ježišoskera daha, the leskere phralenca.

Kiden avri le Matej vaš o apoštolos

¹⁵ Andre ola dživesa uštıla o Peter maškar savore učeņika. Sas ode vaj šel the biš (120) manuša. Ov phenda:

¹⁶ “Muršale, phralale, mušinda pes te ačhel oda, so hin pisimen, so imar anglal phenda o Sentno Duchos prekal o David pal o Judaš, savo lidžalas olen, save zaphandle le Ježiš.

¹⁷ Bo o Judaš sas jekh amendar a služinelas amenca jekhetane.”

18 Vaš oda, hoj zradzinda le Ježiš, chudla love a cinda peske mala. Paloda peła tele šereha a phariła avke, hoj savoro andral leste avla avri.

19 A dodžanle pes olestar savore manuša, save bešen andro Jeruzalem. Vašoda pes vičinel odi mala andre lengeri čhib Akeldama, so hin le Rateskeri Mala.)

20 “Bo andro Žalmi hin pisimen:
*‘Mi ačhel leskero kher omuklo
a niko ode te na bešel!’* A avrether:
‘Leskeri služba mi prelel aver!’

21 Vašoda kampil ole muršendar jekhes avri te lel, savo sas amenca calo časos, medik sas o Ježiš maškar amende a phirelas amenca,

22 savo sas amenca akorestar, sar sas boldo o Ježiš le Janostar, dži andre oda džives, sar sas amendar upre ilo. Oda murš mi svedčinel amenca, hoj o Ježiš uštíla andral o meriben.”

23 Avke ačhade duje dženen: Le Jozef Barsabaš, savo les vičinenas Čačipnaskero, the le Matej.

24 Palis pes kavke modlinenas: “Rajeja, tu, savo prindžares o jile savore manušenge, tu amenge sikav, saves kale dujendar tuke kidnal avri,

25 hoj te zalel e služba the o apoštolstvo, andral savo o Judaš odgeła pre peskero than.”

26 Avke len dine losi a o losos peła pro Matej, savo sas imar rachimen maškar o dešujekh (11) apoštola.

2

O Sentno Duchos avel tele

¹ Sar imar sas pendato (50.) džives pal e Patrađi, pro Letńice (Turice), so hin le Židengero inepos, sas savore pre jekh than a užarenas savore pre oda jekh.

² Jekhvareste šundiła andral o ńebos zoralo hangos, avke sar te avľahas zorali balvaj a pherarđa calo kher, kaj bešenas.

³ Sikade pes lenge ajse sar jagale rozulade čhiba a pre dojekh lendar bešľa jekh čhib.

⁴ Jekhvareste sas savore pherarde le Sentne Duchoha a chudle te vakerel andre aver čhiba, avke sar lenge delas o Duchos te phenel.

⁵ Andro Jeruzalem bešenas o pobožna Židi andral savore narodi pal calo svetos.

⁶ Sar šunde ola hangi, sar o apoštola vakeren andro lengere čhiba, sa pes ode zgele a naši avenas ke peste.

⁷ Sa pes čudalinenas a phenenas jekh avreske: “Či nane savore kala, save kade vakeren, andral e Galileja?

⁸ Sar oda, hoj len šunas te vakerel sako andre peskere čhiba, andre save avri bariľam?

⁹ Šunas len amen: O Parti, o Medi, o Elamiti, ola, save bešas andre Mezopotamija, andre Judsko the andre Kapadokija, andro Pontus the andre Azija,

¹⁰ andre Frigija the andre Pamfilija, andro Egipt the andre phuv Libija paš o Cirenija, the ola, save hine andral o Rim,

11 o Židi the ola, save pregele andro Židoviko pačaben, o Krešana the o Arabi – savore šunas len te vakerele andre amare čhiba bare veci le Devleskere!”

12 Igen pes čudalinenas a našti ke peste avenas, phenenas jekh avreske: “So hin kada?”

13 Ale varesave lendar asanas a phenenas: “Pile guli mol!”

O Peter kazinel

14 O Peter uštila jekhetane le dešujekh (11) apoštolenca a zorale hangoha ke lende prevakerda: “Muršale, save san Židi the tumen, save bešen andro Jeruzalem! Šunen mištes mire lava a achalon kaleske!

15 Kala nane mate, sar tumenge tumen gondolinen. Se mekča hin eňa ori tosara.

16 Ale kada hin oda, so sas phendo prekal o prorokos Joel:

17 Andre ola posledna dživesa ela avke, phenel o Del, hoj čhivava avri mire Duchostar pre dojekh telos a tumare čhave the tumare čhaja prorokinena, tumare terne nipi dikhena viđeňja a tumare phure manuša džana sune.

18 He, mek the pre mire služobňika the pro služobňički čhivava avri mire Duchostar a prorokinena.

19 Dava, hoj te dikhen zazraki upre pro ňebos the znameňja tele pre phuv, o rat e jag the baro thuv.

20 O kham pes čerinela pro kalipen a o čhon pro rat mek sigeder, sar avela oda baro the slavno džives le Rajeskeru.

21 A ela avke, hoj sako, ko lašarela le Rajeskero nav, ela zachrañimen.'

22 Muršale andral o Izrael, šunen kala lava: O Ježiš Nazaretsko, oda murš, savo sas le Devlestar bičhado, sas angle tumende presikado andre bari zor the andro zazraki, so o Del kerelas prekal leste maškar tumende, avke sar the korkore dikhlan.

23 O Del imar anglal diña pal peskeri voła the planos, hoj tumen ole muršes te zalen a prekal o vasta le binošnengere te primaren pro kerestos a te murdaren.

24 Oles o Del uštada andral o meriben a iła lestar o meribnaskere dukha, se aňi pes na delas, hoj les o meriben te likerel andre peskeri zor.

25 Bo o David vakerelas pal leste:

'Dikhavas le Rajes angle mande furt; ov hino paš miro čačo vast, me man na čhalavava.

26 Vašoda radisalila miro jilo the miri čhib, hoj mek the miro telos ačhela pro užaripen (nadej),

27 bo na mukeha miri duša pre oda than, kaj hine o mule, aňi na dela tire sentnoneske, hoj leskero telos te kirňol.

28 Diňal mange te prindžarel o droma le dživipnaskere a pherareha man radišagoha anglal tute!'

29 Muršale, phralale! Šaj tumenge phenav o čačipen pal amaro phuro dad o David: Ov muła, parundan les a leskero hrobos hin ke amende dži adadžives.

³⁰ Vašoda, hoj sas prorokos, džanelas, bo o Del diña les andre vera lav, hoj ačhavela pre leskero tronos leskero potomkos.

³¹ Angloda imar dikhla a vakerelas pal o Kristus, hoj uštela andral o meriben a hoj leskeri duša na ačila pre oda than, kaj hine o mule, aňi leskero telos na kirňola.

³² Ipen ole Ježiš o Del uštađa andral o meriben a amen savore oda dikhlam.

³³ O Del les hazdňa upre paš peskero čačo vast a chudla le Sentne Duchos le Dadestar, avke sar phenda. Palis les čhida avri pre amende a oda hin, so akana dikhen the šunen.

³⁴ Bo o David mek na sas andro ňebos a phenel:

‘O Del phenda mire Rajeske: Beš tuke pal miri čači (pravo) sera,

³⁵ medik tuke na thovava tire ňeprijatelen tel o pindre.’

³⁶ Mi džanen savore manuša andral o Izrael, hoj o Del ole Ježiš, saves tumen ukrižindan, kerđa Rajeske the Kristoske.”

Pačan trin ezera nipi

³⁷ Sar oda šunde, čhalada oda lengere jilenca a phende le Peteriske the okle apoštolenge: “So kampil te kerel, phralale?”

³⁸ O Peter lenge phenda: “Keren pokaňje a sako tumendar pes mi del te bolel andro nav Ježiš Kristus, hoj tumenge te el odmukle o bini a chudena le Sentne Duchos sar daros.

³⁹ Bo oda, so o Del phenda, patrinel tumenge the tumare čhavage the savorenge, save hine dural: Sakoneske, kas vičinel a Raj, amaro Del.”

40 The mek avre buter lavenca lenge svedčinelas. Vakerelas a phenelas lenge pre godi: “Zachrañinen tumen andral kada binošno pokoleñje!”

41 Avke ola, save radišagoha priile leskero lav, dine pes te bolel. Andre oda džives pes pridine ke lende vaj trin ezera (3 000) manuša.

42 Ola savore calo časos pes sikavenas le apoštolendar a furt pes zdžanas le phralenca. Phagerenas jekhetane o maro a ačhenas pro modlitbi.

E ešebno khangeri

43 Avla dar pre savore nipi a o apoštola kerenas but zazraki the znameñja.

44 Ola, save pačandile, sas peha a savoro len sas jekhetane.

45 Bikenenas peskere mali the majetki a rozdenas maškar peste avke, kaske keci kampelas.

46 Sako džives sas jekhetane andro chramos. Andre peskere khera phagerenas o mare a radišagoha the žuže jileha chanas o chaben.

47 Lašarenas le Devles a savore nipi len rado dikhenas. A o Raj pridelas sako džives neve zachrañimen manušen.

3

O Peter sastarel avri le banges

1 O Peter the o Jan džanas upre andro chramos trin orendar pro modlitbi.

2 Ipen anenas varesave muršes, savo sas bango, kanastar les e daj anda pro svetos. Les hordinenas sako džives paš o chramos paš o

vudar, so pes vičinel Šukar, hoj peske te mangel love olendar, save džanas andro chamos.

³ Sar ov dikhla le Peter the le Jan, hoj kamen te džal andro chamos, mangelas len, hoj les te den vareso.

⁴ Akor o Peter the o Jan dikhle pre leste a phende: “Dikh pre amende!”

⁵ Ov dikhelas pre lende igen bares, bo užarelas, hoj les dena vareso.

⁶ Ale o Peter phenda: “Somnakaj the rup man nane, no oda, so man hin, oda tut dava: Andro nav Ježiš Kristus Nazaretsko ušti a dža!”

⁷ Chudla les a hazdna les čače vastestar. Takoj pro than leske zoralile o pindre the o khoča,

⁸ chučila upre a phirelas. Geła lenca andro chamos, kaj phirelas, chučerelas radišagostar a lašarelas le Devles.

⁹ Savore nipi, save ode sas, les dikhle te phirel a te lašarel le Devles.

¹⁰ Mištes les prindžarenas, hoj oda sas ov, savo bešelas paš e chamoskeri brana, so pes vičinelas Šukar, a žobrinelas. A igen pes čudalinenas olestar, so pes leske ačila.

Kazinel andre dvora le Šalamunoskeri

¹¹ O bango phirelas pal o Peter the pal o Jan a savore manuša pes zgele ke lende andre bari dvora le Šalamunoskeri, bo našti ke peste avenas.

¹² Sar oda dikhla o Peter, odphenda le manušenge: “Muršale andral o Izrael, so tumen oleske avke čudalinen? Abo soske pre amende avke dikhen, sar te oda amen peskera zoraha

kerđamas, hoj ov phirel? Abo vašoda, bo sam pobožna?

¹³ *O Del le Abrahamoskero, le Izakoskero the le Jakoboskero, o Del amare dadengero* oslavinda peskere čhas le Ježiš, saves tumen diňan andre a na kamenas les akor, sar les o Pilat kamelas te premukel.

¹⁴ Tumen na kamenas le Sentnes a Čačipnaskeres, ale mangenas, hoj tumenge te premukel le vrahos.

¹⁵ Ale oles, ko del o dživipen, tumen murdardan. Les o Del uštađa andral o meriben a amen sam oleske švedki!

¹⁶ Dikhen kale muršes a prindžaren les. Diňa peskero pačaben andro nav Ježiš Kristus a avla leske pale e zor andro pindre. Angle tumare jakha o pačaben andro Ježiš calkom sastarđa kale muršes.

¹⁷ Phralale, akana džanav, hoj tumen aňi na džanenas, so kerđan, aňi ola, save tumen lidžan.

¹⁸ O Del phenđa prekal savore peskere proroka, hoj leskero Kristus cerpinela, a kerđa, hoj pes avke te ačhel.

¹⁹ Vašoda akana keren pokaňje a visaren tumen, hoj pes tumenge te khosel o bini a te avel pre tumende nevi zor the o smirom le Devlestar,

²⁰ hoj te bičhavel tumenge le Ježiš Kristus, savo sas pre oda imar anglal dino.

²¹ Ov mušinel te ačhel andro ņebos dži akor, medik o Del na prikerela savoro, pal soste imar čirla vakerelas prekal savore peskere sentna proroka.

²² Bo o Mojžiš phenđa le dadenge:

‘O Raj, tumaro Del, tumenge ačhavela prorokos tumare phralendar avke sar man. Les šunena andre savoreste, so tumenge phenela.

²³ Ela avke, hoj dojekh manuš, savo na šunela ole prorokos, ela le Devleskere manušendar odčhido.’

²⁴ A o Samuel the savore aver proroka, save sas pal leste, tiš pal kala dživesa vakerenas.

²⁵ Le Devleskere zaslubeňja, so phendā prekal peskere proroka, hine prekal tumende a tumen hin o kotor pre zmluva, so o Del phandľa tumare dadenca, sar phendā le Abrahamoske:

‘Prekal tiro potomkos, požehňinava savore narodi pre phuv.’

²⁶ Sar o Del ačhađa peskere Služobňikos le Ježiš, ešeb (peršo) les bičhađa tumenge, hoj tumen te požehňinel avke, hoj te visarel tumen tumare binošne dromendar.”

4

O Peter the Jan angle Bari Rada

¹ Sar oda vakerelas le manušenge, avle pre lende o rašaja, o Saduceja the o veliteľis le stražňikengero andro chramos.

² On sas pre lende choľamen, bo o apoštola sikavenas le manušen a phenenas lenge, hoj andro Ježiš šaj ušćena andral o meriben.

³ Phandle len dži tosara andre bertena, bo imar sas rat.

⁴ Ale but olendar, save šunde o lav, pačandile a sas vaj pandž ezera (5 000) murša.

⁵ Ačila pes pro dujto džives tosara, hoj pes andro Jeruzalem zgele o anglune murša, o phuredera, o zakoňika,

⁶ the o nekbareder rašaj Annaš, o Kajfaš, o Jan, o Alexander the mek savore andral e famelija le nekbareder rašaske.

⁷ Ačhade len maškaral a phučenas lendar: “Sava zoraha, abo andre savo nav oda kerđan?”

⁸ O Peter, pherardo le Sentne Duchoha, phenda lenge: “Tumen, so lidžan le manušen the o phuredera le Izraeloskere!

⁹ Amen sam adadžives sudzimen vaš o lačhipen, so pes kerđa le nasvale manušeske a tumen amendar phučen, sar les sastardam.

¹⁰ Akor mi džanen savore Izraeliti the tumen, hoj andro nav Ježiš Kristus Nazaretsko sas sastardo. Oda hin o Ježiš, saves tumen ukrižindan a o Del les uštađa andral o meriben. Leskera zoratar hino kada manuš sasto angle tumare jakha.

¹¹ Oda hin
*‘oda bar, so tumen o murara odčhidan
 a so ačila oda hlavno bar.’*

¹² A nane andre ņikaste avreste e zachrana, bo aňi nane aver nav tel o ņebos, so ulahas dino le manušenge, andre savo šaj avas amen zachraňimen.”

¹³ Sar dikhle, hoj o Peter the o Jan pes na daran, čudalinenas pes, bo džanenas, hoj hine ča ajse manuša, save nane avrisikade. A prindžarde len, hoj phirenas le Ježišoha.

¹⁴ Sar dikhle paš lende te ačhel ole manušes, savo sastila avri, na sas len pre lende so te phenel.

15 Bičhade len avri andral e Bari Rada. Palis pes maškar peste dovakerenas:

16 “So keraha kale manušenca? Bo savore, save bešen andro Jeruzalem, džanen, hoj prekal lende pes ačhila baro zazrakos a amen oda našti phenas, hoj na.

17 Ale hoj pes oda mek buter te na rozvakerel maškar o nipi, zakazinas lenge, hoj imar buter te na vakeren andre oda nav nīsave manušeske.”

18 Vičinde len a prikazinde lenge, hoj imar te na vakeren aňi te na sikaven andro nav Ježiš.

19 Ale o Peter the o Jan lenge odphende: “Korkore rozsudzinen, či oda ela mištes anglo Del, hoj buter te šunas tumen sar le Devles.

20 Bo amen našti preačas te vakerel pal oda, so dikhlam the šundam.”

21 Palis lenge mek jekhvar zakazinde a mukle len, bo na arakhle pre lende nič, vaš soske len šaj potrestinde. Bo savore manuša lašarenas le Devles vaš oda, so pes ačhila.

22 Ole manušeske, savo sastila avri, sas buter sar saranda (40) berš.

O učēnika lašaren le Devles

23 Palis, sar len premukle, avle paš peskere a phende lenge pal savoreste, so lenge o nek-bareder rašaja the o phuredera phende.

24 Sar oda on šunde, jekhetane hazdle o hangos ko Del a phende: “Tu sal Někbareder Del, savo kerđal o ņebos the e phuv the o moros the savoro, so andre hin.

25 Tu phendal prekal o Davidoskero muj, prekal tiro služobňikos:

‘Soske pes cholaren o narodi

a o manuša gondolinen pal o diliñipen?

²⁶ *Uštile upre o krala pre phuv
the ola, save vladñinen,
a gele pro Del
the pre leskero Kristus.’*

²⁷ Bo čačes o Herodes the o Pontsko Pilat le Nažidenca the le Izraelitenca pes zgele andre kada foros a džanas pre tiro Sentno Služobñikos, pro Ježiš, kas tu pomazindał,

²⁸ hoj te keren savoro oda, so tiro vast the tiri voła imar anglal kamla, hoj pes te ačhel.

²⁹ Avke akana, ó, Rajeja, dikh pre oda, sar amen daraven avri a de tire služobñikenge te vakerel o lav žužes the bi e dar.

³⁰ Thov tiro vast, hoj te sastarel avri, a ker o đivi the o zazraki andro nav Ježiš, andro nav tire Sentne Služobñikoskere.”

³¹ Sar pes preačhile te modlinel, razisalíla oda than, kaj sas zgele, a jekhvareste savore sas pherarde le Sentne Duchoha a vakerenas le Devleskero lav bi e dar.

Le pačabnaskeren hin savoro jekhetane

³² Ola, save pačandíle, sas igen but, sas len jekh gondolišagos the jekh jilo. Añi jekh lendar na phenelas pal varesoste, so les sas, hoj oda hin leskero, ale sa len sas jekhetane.

³³ O apoštola denas andre bari zor svedectvo pal oda, hoj o Raj o Ježiš uštila andral o meriben a upral lende savorende sas baro lačhipen (milost) le Devleskero.

³⁴ Na sas ñiko maškar lende, kas ulahas vareso frima. Bo savore, kas sas malí abo khera, bikenenas len a ola love, so vaš oda chudenas,

³⁵ anenas le apoštolenge a on rozdenas savorenge, kaske keci kampelas.

³⁶ Jekh lendar sas o Jozef, saves dine o apoštola nav Barnabaš (so hin prethodo: Oda, ko avren podhazdel upre.) Ov sas Levitas andral o Ciprus.

³⁷ Les sas mała, so bikenda a ola love anda a diňa le apoštolenge.

5

O Ananijaš the e Zafira

¹ Ale jekh murš Ananijaš a leskeri romňi Zafira bikende mała

² a počoral iła peske ole lovendar. A leskeri romňi olestar džanelas. Okla love, so leske ačhila, anda a thođa le apoštolenge paš o pindre.

³ O Peter phenda: “Ananijaš, soske pherarda o beng tiro jilo, hoj te klamines le Sentne Duchoske a počoral iłal ole lovendar, so chudłal vaš e mała?”

⁴ Či na sas e mała tiri, akor sar mek na sas bikendi? A sar sas bikendi, tiš laha šaj kerđal, so kamlal. Soske tuke domukłal andro jilo odi veca? Na klamindal le manušenge, ale le Devleske.”

⁵ Sar šunđa o Ananijaš ola lava, peła tele a muła. A dojekh, ko oda šunđa, predarandiła.

⁶ O terne murša uštile, ile les avri a parunde les.

⁷ Vaj pal o trin ori avła andre leskeri romňi, ale oj na džanelas, so pes ačhila.

⁸ O Peter phučła the latar: “Phen mange, či vaš kajci bikendan e mała?” Oj odphenda: “He, vaš ajci.”

9 Avke lake o Peter phenda: “Soske tu-men dovakerdan, hoj pokušinena le Rajeskere Duchos? Dikh, o pindre olengere, save parunde tire romes, hine paš o vudar a lidžana avri the tut.”

10 Androda oj peľa leske paš o pindre a muľa. Sar avle andre o terne, dikhle la muľa, ile la avri a parunde la paš lakero rom.

11 A avľa bari dar pre cali khangeri the pre savorende, save oda šunde.

12 Prekal le apoštolengere vasta pes ačhenas maškar o nipi bare dīvi the zazraki. Savore sas jekhetane andre le Šalamunoskeri dvora a sas len jekh gondolišagos.

13 Aver džene imar daranas te džal maškar lende a the avke len o nipi lašarenas.

14 So dureder, ta buter manuša pačanas a igen but murša the džuvľa pačandile le Rajeske.

15 Pro ulici anenas le nasvalen a thovenas len pro hađi the pro nošitki, hoj te perel pre varekaste le Peteriskero ciňos, sar odarik predžala.

16 Andral o pašutne fori pes zdžanas but nipi andro Jeruzalem a anenas le nasvalen the olen, kas o nalače duchi trapinenas, a savore sas sastarde.

O rašaja džan pro apoštola

17 Akor ušfīľa o nekbareder rašaj the savore, save leha sas andral e sekta le Saducejengeri. On len našti avri ačhenas,

18 vašoda chudle le apoštolen a phandle len andre foroskeri bertena.

19 Ale o aňjelos le Rajeskero phundrađa prekal e rat o vudar la bertenakero, ligenda len avri a phenda:

20 “Džan andro chramos a vakeren le manuŝenge savore lava pal oda nevo dživipen.”

21 Sar oda on šunde, avle sig tosara andro chramos a sikavenas. Sar avla o nekbareder rašaj the ola, save sas leha, vičinde e Bari Rada, savore phurederen andral o Izrael. A bičhade pal lende andre bertena, hoj len te anen.

22 O služobníka gele a andre bertena len na arakhle. Avke avle pale

23 a phende: “E bertena arakhlam mištes andre phandli a le stražňiken arakhlam te ačhel avri paš o vudar, ale sar la phundrađam, na arakhlam andre ņikas.”

24 Sar šundā o chramoskero velitelis the o nekbareder rašaja ola lava, čudalinenas pes, bo na džanenas, so pes ačhila.

25 Androda vareko avla, diňa lenge te džanel a phenda: “Dikhen, ola murša, saven tumen thođan andre bertena, ačhen andro chramos a sikaven le manušen.”

26 Akor odgeľa o velitelis le sluhenca a anda len, ale na zoraha, bo daralas le manuŝendar, hoj te na čivkeren le barenca andre lende.

27 Sar len ande, ačhade len angle Bari Rada. O nekbareder rašaj lendar phučľa:

28 “Či na zakazindam tumenge, hoj te na sikaven andre oda nav? Ale dikh, tumen pherardan o Jeruzalem tumare sikavibnaha a amenge den e vina vaš leskero meriben.”

29 O Peter odphenda a the okla apoštola phende: “Buter kempel te šunel le Devles sar le manušen.

30 O Del amare dadengero uštađa andral o meriben le Ježiš, saves tumen primardan pro kerestos a murdardan.

31 Oles o Del hazdňa upre ke peskero čačo vast a kerđa lestar Nekbareder Vodcas the Spasitelis, hoj o Izrael te visalol pale ko Del a te el lenge odmukle o bini.

32 Amen sam leskere švedki andre kala veci the o Sentno Duchos, saves diňa o Del olenge, save les šunen.”

Le Gamalieloskeri rada

33 Sar oda on šunde, sas igen cholamen a kamle len te murdarel.

34 Ale uštíla varesavo Farizejis andral e Bari Rada, savo pes vičinelas Gamaliel, le Zakonoskero učitelis, saves peske važinenas savore nipi. Ov rozkazinda, hoj te lidžan le manušen pro sikra avri

35 a phenda lenge: “Muršale andral o Izrael, mištes tumen rozgondolinen, so kerena kale manušenca!

36 Bo načirla uštíla o Teudas, savo phenelas pal peste, hoj ov hino vareko. A prithode pes paš leste vaj štar šel (400) murša. Ale sar les palis murdarde, savore, ko les šunenas, pes rozdenašle a rozgele.

37 Pal leste, akor sar pes zgenenas o manuša, uštíla o Judaš andral e Galileja. Iľa pal peste but nipen a the ov muľa a savore, save les šunenas, pes rozgele.

³⁸ Vašoda tumenge phenav, hoj te oddžan kale manušendar a te muken len! Bo te ča o manuša keren kada planos, abo kadi buči, rozperela pes,

³⁹ ale te hin oda le Devlestar, našti len zaačhavena. A te na oda mek dičhol avke, hoj džan pro Del!”

⁴⁰ A šunde les. Vičinde peske le apoštolen, marde len. Prikazinde lengē, hoj te na vakeren andro nav Ježiš, a premukle len.

⁴¹ Sar o apoštola odgele pašal e Bari Rada, thovenas baripen vaš oda, hoj šaj cerpinen vaš o nav Ježiš.

⁴² Na preačhenas sako džives te sikavel andro chramos the pal o khera a vakerenas o evaňjelium, hoj o Ježiš hin o Kristus.

6

Ačhaven eŧta služobňiken

¹ Andre ola dživesa, sar sas furt buteder učeňika, chudle o Helenisti* te dudrinel pro Hebreja†, hoj na pomožinenas lengere vdovenge sako džives avke sar avre vdovenge.

² Akor peske o dešuduj (12) džene vičinde savore učeňiken a phende: “Nane oda šukares, hoj amen te omukas le Devleskero lav a te keras kala buča.

³ Vašoda kiden avri tumendar eŧta muršen, pal save dojekh džanel, hoj hine pherde le Sentne Duchoha the la gođaha. Len ačhavaha pre kadi buči

* **6:1** O Židi, save vakerenas andre le Grekengeri čhib. † **6:1** O Židi, save vakerenas andre Hebrejiko čhib.

⁴ a amen pes šaj modlinas a služinas le Devleskere laveha calo časos.”

⁵ Oda lav sas pre dzeka savoredženenge a kidle avri le Štefan, muršes, kas sas pherdo pačaben the Sentno Duchos, the le Filip, le Prokorus, le Nikanor, le Timon, le Parmenas the le Mikulaš andral e Antiochija, savo sas Grekos a savo imar sigeder pregela andre Židoviko pačaben.

⁶ Ačhade len anglo apoštola a on pes pre lende modlinde a thode pre lende o vasta.

⁷ Le Devleskero lav barolas a sas furt buteder učeníka andro Jeruzalem. A the igen but rašaja pačandile.

Le Štefan zaphanden

⁸ O Del diña le Štefan pherdo lačhipen (milost) the zor a kerelas maškar o nipi bare đivi the zazraki.

⁹ A avle varesave manuša andral e Libertinsko sinagoga, kaj sas Židi andral e Cirenija the Alexandrija, a mek ole, save sas andral e Cilicija the andral e Azija, a vesekedinenas pes le Štefanoha.

¹⁰ Ale našti avle anglal ola godaha the ole Duchoha, saveha vakerelas.

¹¹ Akor podčhide muršen, save phende: “Šundam les te vakerel nalače lava pro Mojžiš the pro Del.”

¹² Avke marde upre le nipen the le phurederen the le zakoñiken. Avle pre leste, chudle les a ligende les angle Bari Rada.

13 Ačhade falošne švedken, save phende: “Kada manuš na preačhel te vakerel nalačhe lava pre kada Sentno Than the pro Zakonos.

14 Bo šundam les te vakerel, hoj oda Ježiš Nazaretsko čhivela tele kada than a čerinela o tradiciji, so amenge diña o Mojžiš.”

15 Savore, save bešenas andre Bari Rada, pes zadikhle pro Štefan a dikhle leskero muj avke sar muj le aňjeloskero.

7

Le Štefanoskere lava

1 O nekbareder rašaj lestar phučla: “Hin oda čačes avke?”

2 O Štefan odphenda: “Phralale the dadale, šunen! O baro Del pes sikada amare dadeske le Abrahamoske, sar sas andre Mezopotamija, akor, sar mek na bešelas andro Charan

3 *a phenda leske: Av avri andral tiri phuv the andral tiri famelija a dža andre odi phuv, so tuke sikavava.*

4 Akor odgela andral e Chaldejiko phuv a bešelas andro Charan. Palis, sar muľa leskero dad, preligende les odarik andre kadi phuv, andre savi tumen akana bešen.

5 O Del ode na diña le Abraham aňi sikra phuv, ale diña les lav, hoj odi phuv dela leske the leskere potomkenge. O Del oda phenda akor, sar mek les na sas čhave.

6 O Del phenda, hoj *leskere potomki bešena andre cudzo phuv, hoj ode lendar kerena otroken a štar šel (400) berš len trapinena.*

⁷ *Ale oda narodos, kaske on služinena, me sudzinava, phenda o Del. Palis avena odarik avri a služinena mange* pre kada than.

⁸ Kerda leha zmluva pal o občhindipen (e obriezka), avke leske ulila o Izak a pre ohtoto džives les o Abraham občhinda (obrezinda). Le Izakostar sas o Jakob a le Jakobostar sas o dešuduj (12) bare dada.

⁹ O bare dada sas hamišne (žarlive) pro Jozef a bikende les andro Egipt, ale o Del sas leha

¹⁰ a ila les avri andral savore leskere pharipena, presikađa leske peskero lačhipen (milost) a diňa les godi anglo Faraonos, kralis andral o Egipt. Ov palis ačhađa le Jozef, hoj pes te starinel pal o Egipt the pal calo leskero kher.

¹¹ Palis avla bari bokh pro calo Egipt the pro Kanaan the baro pharipen a amare daden na sas so te chal.

¹² Sar šunda o Jakob, hoj andro Egipt hin o chaben, bičhađa ešeb (peršo) amare daden.

¹³ Sar avle dujtovar, diňa pes o Jozef te prindžarel peskere phralenge a o Faraonos pes dodžanla pal e famelija le Jozefoskeri.

¹⁴ Akor len bičhađa o Jozef, hoj te anen ke leste le Jakob, leskere dades the cali leskeri famelija – eftavardeš the pandž (75) manušen.

¹⁵ O Jakob the amare dada avle tele andro Egipt a ode the mule.

¹⁶ Palis len preligende andro Šichem a parunde len andro hrobos. Oda hrobos cinda o Abraham le Chamoroskere čhavendar andro Šichem.

17 Sar sas pašes o časos, hoj o Del te dolikerel oda lav, so diňa le Abrahamoske, amaro manuša andro Egipt igen zoraľonas a sas furt buteder,

18 medik *na sas andro Egipt aver kralis, savo imar na prindžarelas le Jozef.*

19 Oda kralis palis avke trapinelas amare manušen the amare daden, hoj mušinenas te odčhivel peskere čhavoren, save mekča uľonas a mukenas len te merel.

20 Andre oda časos uliľa (pes narodzinda) o Mojžiš a sas igen šukar anglo Del. Andre le dadeskero kher les bararenas avri trin čhon.

21 Sar les dine pestar het, arakhľa les le Faraonoskeri čhaj, hazdňa les andral o paňi a bararda les avri sar peskere čhas.

22 O Mojžiš sas avrisikado andro nekfeder Egiptsko godaveripen a sas zoralo andre oda, so vakerelas, the andre oda, so kerelas.

23 Sar leske sas saranda (40) berš, avľa leske andro jilo, hoj te džal te dikhel peskere phralen, le Izraeloskere čhaven.

24 A dikhľa, sar o Egiptanos dukhavelas jekhe Izraelitas, vašoda o Mojžiš geľa te pomožinel le Izraelitaske avke, hoj les murdarda.

25 Ov peske gondolinelas, hoj leskere phrala achalona, hoj o Del len kamel te zachraňinel prekal leskero vast, ale on oleske na achalile.

26 Palis pre aver džives, sar pes duj džene vesekedinenas, sikada pes lenge a kamľa maškar lende te anel o smirom. Phenda: ‘Muršale! Phrala san, soske tumen maren?’

27 Ale oda, ko dukhavelas le phrales, les ispidňa a phenda: ‘*Ko tut thoda upral amende, hoj amen tu te lidžas a te sudzines?*’

28 *So? Kames man te murdarel, sar murdardal idž kole Egiptanos?’*

29 *Vaš oda lav o Mojžiš denašla a bešelas andre Midijaniko phuv sar cudzincos, kaj leske ulile duj muršora.*

30 *Sar pregeľa saranda (40) berš, sikada pes leske o aňjelos le Rajeskero pre pušta paš o verchos Sinaj andro krakos, so labolas.*

31 *Sar oda dikhľa o Mojžiš, čudalinelas pes oleske, so dikhel. Ale sar geľa pašeder, hoj te dikhel feder, prevakerđa ke leste o hangos (hlasos) le Rajeskero:*

32 *‘Me som o Del tire dadengero, o Del le Abrahamoskero, o Del le Izakoskero a o Del le Jakoboskero.’* O Mojžiš avke predarandila, hoj izdralas a daralas pre oda buter te dikhel.

33 *O Raj leske phenda: ‘Čhiv tele o kamašli pal o pindre, bo odi phuv, pre savi ačhes, hiňi sentno.*

34 *Dikhľom – he mištes dikhľom – sar mire nipi cerpinen andro Egipt a šundom, sar lenge hin phares. Vašoda avľom tele, hoj len te zachraňinav. Avke akana av a bičhavava tut andro Egipt.’*

35 *O Mojžiš hin oda, saves na kamle. Phende pre leste: ‘Ko tut thoda upral amende, hoj amen tu te lidžas a te sudzines?’* A ipen les bičhada o Del, hoj len te lidžal a te zachraňinel akor, sar ke leste prevakerđa o aňjelos, savo pes leske sikada andro krakos.

36 *O Mojžiš len ila odarik avri a kerelas paš oda zazraki the divi andro Egipt, paš o Lolo Moros a mek saranda (40) berš pre pušta.*

37 O Mojžiš hin oda, savo phenda le Izraeloskere manuŝenge: *‘O Raj, tumaro Del, tumen dela prorokos avke sar man tumare phralendar.’*

38 Ov hin oda, ko sas pre pušta le manuŝenca andral o Izrael the le aňjeloha, savo ke leste vakerelas pro verchos Sinaj the ke amare dada a ov chudla o lava le dživipnaskere, hoj len te del amenge.

39 Ale amare dada les na kamenas te ŝunel, odchide les a visalile peskere jilenca pale andro Egipt.

40 Phende le Aronoske: *‘Ker amenge devlen, save džana angle amende, bo na džanas, so pes ačila ole Mojžišoha, savo amen ila avri andral e Egiptsko phuv.’*

41 Kerde peske gurunora a obetinde la modlake e obeta a radisaonas oleske, so kerde peskere vastenca.

42 Ale o Del lendar visalila a diňa len, hoj te lašaren o čercheňa andral o űebos, avke sar hin pisimen andre le prorokengero zvitkos:

‘Kher le Izraeloskero, andan mange obeti the dari pre pušta tel o saranda (40) berš?’

43 *Ilan a lidžanas le Molochoskero stanos the e čercheň tumare devleskeri le Refanoskeri; o modli, so tumenge kerdan, hoj angle lende te bandon. Vašoda lava tumen het a prethovava tumen dži pal o Babilon.’*

44 Amare daden sas pre pušta o Sentno Stanos. Oda Stanos sas kerdo avke, sar o Del le Mojžišoske phenda the sar oda dikhla.

⁴⁵ Oda Sentno Stanos preile amare dada a le Jozuaha les doande andre phuv, so sas le pohanengeri. Le pohanen tradña o Del het amare dadendar a o Sentno Stanos ode ačhiła dži andre Davidoskere dživesa.

⁴⁶ O Del rado dikhelas le David a o David mangelas le Jakoboskere Devles, či šaj leske ačhavel kher,

⁴⁷ ale o Šalamun ačhađa le Devleske kher.

⁴⁸ Ale o Nekbareder na bešel andro khera, so hine kerde le manušendar, avke sar phenel o prorokos:

⁴⁹ *‘O ņebos hin miro tronos, phenel o Del, a e phuv hiŋi tel mire pindre. Savo kher mange ačhavena? Vaj kaj hin varesavo than, kaj mange me šaj odpočovinav?’*

⁵⁰ *Či oda savoro na kerđa miro vast?’*

⁵¹ Tumen manušale! San zacate a tumare jile hine zaphandle. Na šunen pre tumare kana! Furt džan pro Sentno Duchos, avke sar the tumare dada!

⁵² Pre savo prorokos na džanas tumare dada? A murdarenas olen, save imar anglal phenenas, hoj avela o Čačipnaskero. Les tumen akana diňan andre a the murdardan.

⁵³ Tumen priılan o Zakonos le aňjelendar a na dolikerđan les!”

Le Štefanoskero meriben

⁵⁴ Sar oda on šunde, dukhandiła len andro jile a andre bari choľi randenas le dandenca pre leste.

⁵⁵ O Štefan, pherdo le Sentne Duchoha, hazdña o jakha pro ņebos a dikhľa le Devleskeri slava

the le Ježiš te ačhel pre čači (pravo) sera le Devleske.

⁵⁶ A phenda: “Dikhen, o ņebos dikhav phundrado a le Čhas le Manušeskeres te ačhel pre čači (pravo) sera le Devleske.”

⁵⁷ Akor on vriskinde zorales, phandle andre o kana a jekhetane pre leste chučile.

⁵⁸ Tradle les avri andral o foroš a čivkerenas andre leste le barenca. O švedki peske thode peskere gada paš jekh terno manuš, savo pes vičinelas Saul.

⁵⁹ Čivkerenas andro Štefan le barenca a ov vičinelas pro Raj a phenelas: “Raja, Ježiš, prile mire duchos!”

⁶⁰ Pašis peła pro khoča a vičinda zorale hangoha: “Rajeja, ma rachin lenge kada binos!” Sar oda phenda, zasuča.

8

O Saul džal pro zboros

¹ Le Saul na sas nič pre oda, hoj le Štefan murdaren. Andre oda džives džanas bares pro zboros, so sas andro Jeruzalem. Savore pes rozdenašle andre Judsko phuv the andre Samarija, ale o apoštola na denašle.

² O pobožna murša parunde le Štefan a igen pal leste rovenas.

³ Ale o Saul musarelas o zboros. Džalas andro khera, lelas le muršen the le džuvlen a thovelas len andro bertenj.

⁴ Ola, save pes rozdenašle, džanas than thanestar a vakerenas o evaňjelium.

O evaňjelium pes kazinel andre Samarija

⁵ O Filip gela andro foros Samarija a kazinelas lenge le Kristus.

⁶ O manuša jekhetane igen šunenias oda, so vakerelas o Filip, a dikhenas o zazraki, so kerelas.

⁷ Bo andral o but manuša, saven sas nalače duchi, gele ola duchi avri bara vikaha a but kaliki the bange sastile avri.

⁸ Andre oda foros avla baro radišagos.

⁹ Mek angloda sas andre oda foros jekh murš, savo pes vičinelas Šimon. Ov vražinelas a o nipi andre Samarija ča denas avri o jakha. Ov phenelas pal peste, hoj hino vareko baro.

¹⁰ Savore, bare the cikne, les igen šunenias a phenenas: “Ov hino odi Bari zor le Devleskeri.”

¹¹ Igen mištes les šunenias, bo imar but kerelas maškar lende o čari.

¹² Ale sar pačandile le Filiposke, savo lenge vakerelas pal o Devleskero krališagos the pal o nav Ježiš Kristus, denas pes te bolel o murša the o džuvla.

¹³ The oda Šimon pačandila, diña pes te bolel a likerelas pes paš o Filip. A sar dikhla, hoj pes keren bare divi the zazraki, čudalinelas pes.

¹⁴ Sar pes o apoštola andro Jeruzalem došunde, hoj e Samarija priila o lav le Devleskero, bičhade ke lende le Peter the le Jan.

¹⁵ Sar ode doavle, modlinenas pes vaš lenge, hoj te chuden le Sentne Duchos,

¹⁶ bo mek na avla tele pre ņikaste lendar a sas ča bolde andro nav le Rajeskero le Ježišoskero.

¹⁷ Akor pre lende thovenas o vasta a on prilenas le Sentne Duchos.

18 Sar dikhla o Šimon, hoj o Sentno Duchos pes del aleha, hoj o apoštola pre lende thoven o vasta, anda lenge love

19 a phenda: “Den the man odi zor, hoj oda, pre kaste thovava o vasta, te chudel le Sentne Duchos.”

20 O Peter leske phenda: “Mi kirnon tire love the tuha, bo gondolindal tuke, hoj le Devleskero daros peske šaj te cinel vaš o love!

21 Tu na sal jekh amendar andre kadi buči, bo tiro jilo nane žužo anglo Del.

22 Vašoda ker pokañje andral kada binos a mang le Rajes, či tuke na odmukela oda, so tuke gondolinehas andro jilo.

23 Bo dikhav, hoj sal andre kirko hamišagos a phandlo andro binos!”

24 O Šimon odphenda: “Mangen le Rajes vaš ma, hoj te na avel pre ma nič olestar, so phendan.”

25 Sar imar o apoštola dine avri o svedectvo a vakerde le Rajeskero lav, avenas pale andro Jeruzalem. Pal o drom vakerenas avri o evaňjelium andro but Samaritanska gavora.

O Filip the o eunuchos

26 O aňjelos le Rajeskero prevakerda ko Filip a phenda leske: “Ušti a dža pro juhos, pro drom, so džal andral o Jeruzalem tele andre Gaza.” Pal oda drom pes imar akana igen na phirel.

27 O Filip uštıla a gela. Dikhla muršes Etiopanos, savo sas baro manuš, eunuchos la Kandakakero, la kralovnakero andral e Etiopija.

Ov sas upral savoro lakero barvalipen a sas andro Jeruzalem te lašarel le Devles.

28 Džalas pale khere, bešelas pre peskero verdan a genelas le prorokos Izaiáš.

29 O Duchos phendá le Filiposke: “Dža pašeder a dochude o verdan.”

30 Sar doavla o Filip šunda les te genel le prorokos Izaiáš a phendá: “Či achalos oda, so genes?”

31 Ov odphendá: “Sar šaj achaluvav, te mange ňiko na sikavel?” A mangla le Filip, hoj te bešel paš leste a te džal leha.

32 Oda, so genelas le Devleskere Lavestar, sas kada:

“Lidžanas les sar ovečka te murdarel a avke sar o bakroro na del avri o hangos anglal oda, ko les strihinel, avke aňi ov na phundrađa peskero muj.

33 Ov sas tele dikhlo a na sudzinde les avke, sar kampla. A ko šaj vakerela pal leskero potomstvov, te leskero dživipen pes lel pal e phuv?”

34 O eunuchos odphendá le Filiposke: “Mangav tut, pal kaste vakerel o prorokos? Pal peste, či pal avreste?”

35 Akor chudla o Filip te vakerel ole lavestar andral o Izaiáš a phenelas leske o evaňjelium pal o Ježiš.

36 Sar džanas pal o drom, dikhle varesavo paňi a o eunuchos phendá: “Dikh, paňi! So mange braňinel te del pes te bolel?”

³⁷ [O Filip phenda: “Te pačas andral calo tiro jilo, šaj.” Ov odphenda: “Pačav, hoj o Ježiš Kristus hino le Devleskero Čhavo.”]

³⁸ Zaačhađa o verdan. Soduj džene, o Filip the o eunuchos, gele andro paňi a bolda les.

³⁹ Sar avle avri andral o paňi, o Duchos le Rajeskero iľa le Filip het. O eunuchos les buter na dikhľa a džalas peskere dromeħa radišagoha.

⁴⁰ O Filip pes arakhľa andro Azotus. Phirelas a vakerelas savore ole forenge o evaňjelium, medik na doavľa andre Cezarea.

9

O Saul pes visarel

¹ O Saul mek furt džalas pro učeňika le Rajeskere a kamelas len te murdarel avri. Avľa ko nekbareder rašaj

² a mangľa lestar o ľila pre sinagogi andro Damaskus, hoj te rodel avri ole muršen the le džuvľen, save džan pal o drom le Rajeskero, hoj len te phandel andre a te anel len andro Jeruzalem.

³ Androda, sar džalas, ačhiľa pes, sar imar sas pašes paš o Damaskus, hoj jekhwareste les zaučharđa andre o kham andral o ňebos.

⁴ Peľa pre phuv a šunđa o hangos, so leske phenda: “Saul, Saul, soske pre mande džas?”

⁵ O Saul phenda: “Ko sal, Rajeja?” O Raj odphenda: “Me som o Ježiš, pre kaste tu džas.

⁶ Ušći a dža andro foros, ode pes tuke phenela, so kampil te kerel.”

⁷ Ola murša, save leha džanas jekhetane, na džanenas pre oda so te phenel. Bo šunde o hangos (hlasos), ale ňikas na dikhle.

⁸ Palis uštila o Saul pal e phuv a sar phundrađa o jakha, na dikhelas nič. Avke les ile vastestar a ligende les andro Damaskus.

⁹ A trin džives sas avke, hoj na dikhelas, na chalas, aňi na pijelas.

¹⁰ Andro Damaskus sas varesavo učeňikos, savo pes vičinelas Ananijaš. Leske phenđa o Raj andro videňje: “Ananijaš!” Ov odphenda: “Kade som, Rajeja.”

¹¹ Avke leske o Raj phenđa: “Ušti a dža pre ulica, so pes vičinel Rovno. Andre le Judaskero kher arakh avri le Saul andral o Tarzus, bo ipen akana pes modlinel.

¹² Ov dikhla andro videňje muršes, savo pes vičinelas Ananijaš, savo avla paš leste a thođa pre leste o vasta, hoj te dikhel.”

¹³ O Ananijaš odphenda: “Rajeja, but manušendar šundom pal kada murš, hoj keci but nalačhipen kerđa tire sentnenge andro Jeruzalem.

¹⁴ A the kade les hin zor le nekbareder rašajendar te phandel andre savoren, save lašaren tiro nav.”

¹⁵ Ale o Raj leske phenđa: “Dža, bo me mange les kidňom avri, hoj prekal leste te kerav miri buči, hoj ov te anel miro nav anglo aver narodi, anglo kraľa the anglo čhave le Izraeloskere.

¹⁶ Me leske sikavava, keci but mušinela te precerpinel vaš miro nav.”

17 Akor odgeľa o Ananijaš a geľa andro kher, thoda pre leste o vasta a phenda: “Saul, phrala! O Raj o Ježiš, savo pes tuke sikada pro drom, sar avehas kade, man bičhađa, hoj pale te dikhes a te aves pherdo le Sentne Duchoha.”

18 Takoj leske pele tele pal o jakha ajse sar šupini. Pale predikhľa, ušťaľa a diňa pes te boel.

O Saul kazinel andro Damaskus

19 Palis čala o čaben a chudľa zor. A ačhila vajkeci dživesa le učeňikenca andro Damaskus.

20 Takoj vakerelas andro sinagogi, hoj o Ježiš Kristus hin le Devleskero Čhavo.

21 Savore, save les šunde pes čudalīnenas a phenenas: “Či nane oda ov, savo andro Jeruzalem murdarelas olen, save lašarenas kada nav? A the kade avľa, hoj len te phandel andre a te lidžal anglo nekbareder rašaja.”

22 O Saul sas furt zoraleder andro lav. Igen džanelas te dokazinel, hoj o Ježiš hin o Kristus, džī avke, hoj o Židi, save bešenas andro Damaskus, pre oda našti odphenenas.

O Saul denašel andro Jeruzalem

23 Sar imar pregeľa but dživesa, dovakerde pes o Židi maškar peste, hoj les murdarena

24 a stražinenas o brani rat-džives, hoj les te murdaren, ale o Saul pes pal oda dodžanľa.

25 Vašoda o učeňika les rači mukle tele pal o muros le lanoha andro košaris.

26 Sar avľa o Saul andro Jeruzalem, kamľa te džal paš o učeňika, ale daranas lestar, bo na pačanas leske, hoj the ov hin o učeňikos.

27 Ale o Barnabaš les ila a ligenda ko apoštola. Vakerda lenge avri, sar dikhla le Rajes pro drom, hoj leha vakerda a the sar andro Damaskus vakerelas bi e dar andro nav le Ježišoskero.

28 Palis o Saul dživelas lenca jekhetane andro Jeruzalem.

29 Vakerelas andro nav Ježiš bi e dar a vesekedinelas pes le Židenca, save vakerenas andre Grekengeri čhib. Ale on les kamenas te murdarel.

30 No, sar pes pal oda dodžanle o phrala, ile les tele andre Cezarea a bičhade andro Tarzus.

31 Avke sas andro khangera pal cali phuv Judsko the andre Galileja the andre Samarija smirom. Siklonas a dživenas andre pačiv anglo Raj. O khangera baronas a o Sentno Duchos lenge pomožinelas.

O Peter sastarel le Eneaš

32 Sar phirelas o Peter than thanestar, avla the ko sentna*, save bešenas andre Lidda.

33 Arakhla ode varesave manušes, savo pes vičinelas Eneaš, savo sas kalika a očno beršendar pašlolas ča andro hados.

34 O Peter leske phenda: “Eneaš, o Ježiš Kristus tut sastarel avri! Ušti a ker pal tu o hados!” O Eneaš takoj uštila.

35 Dikhle les savore, save bešenas andre Lidda the andro Šaron a visarde pes ko Raj.

Uštavel la Tabita andral o merižen

36 Andre Joppa sas jekh učenička, savi pes vičinelas Tabita, so hin andre Grekengeri čhib

* 9:32 Oda hin: pačabnaskere manuša.

Dorkas†. Oj kerelas but lačhipen a pomožinelas le čorenge.

³⁷ Andre ola dživesa pes ačhiľa, hoj nasvaliľa a muľa. Sar la thode le paňeha, liġende la andre upruno kher.

³⁸ Vašoda, hoj e Lidda hiňi pašes paš e Joppa a o učeňika pes došunde, hoj ode hin o Peter, bičhade ke leste duje muršen a mangelas les: “Av sigo ke amende!”

³⁹ O Peter uštiľa a geľa lenca. Sar doavľa ode, liġende les andre upruno kher. Ačhile pašal leste savore vdovi a sikavenas leske o rokli the o gada, so lenge kerelas e Dorkas, medik sas lenca.

⁴⁰ Akor bičhada o Peter savoren avri, bandiľa pro khoča a modliňda pes. Palis visaliľa ke muľi a phenda lake: “Tabito, ušti!” Oj phundraďa o jakha a sar dikhľa le Peter, bešľa peske.

⁴¹ Ov lake podiňa o vast a hazďna la. Palis vičinda le sentnen the le vdoven a ačhada la džidona anglal lende.

⁴² Dodžanľa pes pal oda cali Joppa a but džene pačandile andro Raj.

⁴³ O Peter ačhiľa buter časos andre Joppa ke varesavo Šimon, savo kerelas le cipenca.

10

O Kornelius dikhel videňje

¹ Andre Cezarea sas varesavo murš, savo pes vičinelas Kornelius. Ov sas velitelis upral o šel slugada andral e čata, so la vičinenas Ítalsko.

† 9:36 Oda hin prethodo Srnka.

² Ov sas pobožno manuš a ov the cali leskeri famelija lašarenas le Devles. Pomožinelas but le čorenge a furt pes modlinelas ko Del.

³ Jekhvar, vaj trin orendar pal o dilos, žužes dikhla andro videňje le Devleskere aňjelos. O aňjelos leske phenda: “Kornelius!”

⁴ Ov pes pre leste zadikhla a daraha phenda: “So, Rajeja?” O aňjelos leske odphenda: “Tiro lačhipen, so kerehas le čorenge, the o modlitbi sas avrišunde a o Del pre tu na bisterda.

⁵ Avke akana bičhav le muršen andre Joppa a vičin le Šimon, savo pes vičinel Peter.

⁶ Ov bešel ke varesavo Šimon, savo kerel le cipenca a leskero kher hin paš o moros. Ov tuke phenela, so kampil te kerel.”

⁷ A sar odgeľa het o aňjelos, so leha vakerelas, vičinda peske o Kornelius duje sluhlen the jekhe pobožne slugadis, savo paš leste furt ačhelas.

⁸ Sar imar lenge sa vakerđa avri, bičhada len andre Joppa.

O Peter dikhel videňje

⁹ Pre aver džives, sar sas ola murša pro drom a imar sas pašes paš o foros, vaj pro dilos o Peter gela pro pados pes te modlinel.

¹⁰ Igen bokhalila a kamelas te chal. Medik leske kerenas o chaben, dikhla videňje.

¹¹ Dikhla o ņebos phundrado a andral avelas tele pre phuv vareso sar bari lepeda, so sas mukli tele le štare agorenca.

¹² Andre sas savore štarpindrengere džviri, save ča hin pre phuv, o dzive džviri, ola, save pes cirden pal e phuv, the o čirikle.

13 A prevakerđa ke leste o hangos (hlasos):
“Ušći Peter, murdar a cha!”

14 O Peter phenda: “Na, Rajeja! Mek šoha
(ňikda) na chalom vareso melalo abo nažužo.”

15 Oda hangos leske pale phenda: “Pre oda, so
o Del žužarda, tu ma phen melalo!”

16 Kada savoro pes ačila trival a palis e lepeda
sas takoj ili upre andro ňebos.

17 Medik o Peter andre peste gondolinelas,
so leske o Del kamla te phenel prekal oda, so
dikhla, doavle paš e brana ola murša, saven
bičhada o Kornelius, bo arakhle o drom paš le
Šimonoskero kher.

18 Vičinde a phučle, či ode na bešel o Šimon,
saves vičinen Peter.

19 Sar mek gondolinelas o Peter pal oda, so
dikhla, phenda leske o Duchos: “Dikh, trin
murša tut roden.

20 Ušći, dža tele pal o pados a dža lenca! Ma
odcirde tut lendar, bo me len bičhadom.”

21 Sar avla o Peter tele pal ola murša, phenda:
“Me som oda, kas roden. Soske pal mande
avlan?”

22 On odphende: “O Kornelius, velitelis up-
ral o šel slugada amen bičhada. Ov hino
čačipnaskero manuš, savo daral le Devlestar.
Calo Židoviko narodos del les calo pačiv. O
sentno aňjelos leske phenda, hoj te vičinel tut
andre peskero kher a te šunel tire lava.”

O Peter džal ko Kornelius

23 Akor len vičinda o Peter andre, diňa len
pačiv a presute ode. Pre aver džives o Peter

odgeľa lenca a gele leha the varesave phrala andral e Joppa.

²⁴ Pre dujto džives doavle andre Cezarea. O Kornelius len imar užarelas a vičinda peske la famelija the peskere pašutne prijateľen.

²⁵ Sar geľa o Peter andre a o Kornelius les dikhľa, peľa pro khoča a bandolas anglal leste.

²⁶ Ale o Peter les hazdňa a phendã: “Ušti, the me som ča manuš.”

²⁷ Vakerelas leha, geľa andre a dikhľa ode but zgele manušen.

²⁸ A phendã lenge: “Tumen džanen, hoj le Židoske nane domuklo te džal abo te arakhel pes cudze manušeha. Ale mange sikada o Del, hoj te na phenav pal varesavo manuš, hoj hino nažužo abo melalo.

²⁹ Vašoda avľom a na odphendom tuke. A akana phučav, soske vaš ma bičhadan?”

³⁰ O Kornelius phendã: “Anglo štar džives trin orendar* man modľinavas andre miro kher. A jekhvareste angle ma ačhila murš andro igen parne gada

³¹ a phendã: ‘Kornelius, tiro lačhipen, so kerehas le čorenge, the o modľitbi sas avrišunde a o Del pre tu na bisterdã.

³² Bičhav andre Joppa a vičin le Šimon, saves vičinen Peter. Ov bešel paš o moros andro kher ko Šimon, savo kerel le cipenca. [Sar avela, phenela tuke savoro.]’

* **10:30** Grekengeri čhib: eňa orendar

³³ Avke bičhadom pal tu a tu mištes kerdal, hoj avlal. Akana sam kade savore anglo Del, hoj te šunas savoro, so tuke phendā o Raj.”

Vakerel andro kher le Korneliuskero

³⁴ Akor chudla o Peter te vakerel: “Akana čačas achaluvav, hoj o Del na dikhel jekhe manušes barederes sar avres.

³⁵ Ale le Devleske hin pre dzeka sako andral dojekh narodos, ko lestar daral a dživel andro čačipen.

³⁶ Bo džanen oda lav, so bičhada o Del te kazinel le Izraelitenge, o smiromoskero evaňjelium le Ježišoskero Kristoskero, savo hin o Raj upral savore.

³⁷ Tumen džanen pal oda, so pes ačila pal cali Judsko. Chudla pes ada andre Galileja pal o bolipen, so vakerelas o Jan.

³⁸ A tumen džanen pal o Ježiš andral o Nazaret, sar les o Del pomakhla le Sentne Duchoha the la zoraha a phirelas pal e phuv, kerelas o lačhipen le manušenge a sastarelas savoren, save sas tel e zor le bengeskeri, bo o Del sas leha.

³⁹ Amen sam ola, save dikhlam oda, so kerelas andre Židoviko phuv the andro Jeruzalem. Palis les murdarde a primarde les pro kerestos.

⁴⁰ Les pro trito džives o Del uštađa a sikavelas pes amenge.

⁴¹ Na sikavelas pes savore manušenge, ale ča le švedkenge, saven peske o Del imar anglal kidňa avri. Oda sam amen, save leha chahas the pijahas paloda, sar uštıla andral o meriben.

⁴² Prikazinda amenge, hoj te vakeras le manušenge a te das lenge te džanel, hoj ov hino

le Devlestar dino te sudzinel le džiden the le mulen.

⁴³ Pal leste vakeren savore proroka, hoj andre leskero nav ela odmukle o bini sakoneske, ko pačala andre leste.”

O Sentno Duchos avel pro Nažidi

⁴⁴ Medik o Peter vakerelas kala lava, avla o Sentno duchos tele pre savorende, save šunenias o lav.

⁴⁵ O pačabnaskere le Židendar, save avle le Peteriha pes čudalinenias, hoj the pro manuša, save nane Židi, hin avričhido o Sentno Duchos,

⁴⁶ bo šunde len te vakerel andre aver čhiba a te lašarel le Devles. Akor o Peter phendā:

⁴⁷ “Či šaj vareko zaačhavel te bolel le pañeha olen, save priile le Sentne Duchos avke sar the amen?”

⁴⁸ A prikazindā len te bolel andro nav Ježiš Kristus. Palis les mangle, hoj te ačhel ode vajkeci dživesa.

11

O Peter pale andro Jeruzalem

¹ Palis šunde o apoštola the o phrala andre Judsko, hoj the o manuša, save nane Židi, priile le Devleskero lav.

² Sar avla o Peter upre andro Jeruzalem, dovakerenas leske o pačabnaskere Židi

³ a phende: “Geľal andro khera ke ola, save nane občhinde (obrezimen) a chahas lenca!”

⁴ O Peter lenge chudľa sa te vakerel avri:

⁵ “Somas andro foros Joppa, modľinavas man a dikľlom viđeñje. Avelas pre mande andral o

ňebos vareso sar bari lepeda, so avelas tele le štare agorenca a doavla dži paš ma.

⁶ Mištes man andre zadikhłom a dikhłom štarpindrengere džviri, dzive džviri, olen, save pes cirden pal e phuv, the le čiriklen.

⁷ A šundom o hangos, savo mange phendā: ‘Ušfi Peter, murdar a cha!’

⁸ Me phendom: ‘Na Rajaja! Mek šoha (ňikda) na geła andre miro muj vareso melalo abo nažužo!’

⁹ O hangos andral o ňebos mange pale phendā: ‘Ma phen melalo pre oda, so o Del žužarda!’

¹⁰ Ada sa pes ačila trival a palis sas savoro pale ilo upre andro ňebos.

¹¹ Takoj paloda doavle trin murša, saven bičhade ke ma andral e Cezarea, paš o kher, kaj bešavas.

¹² O Duchos mange phendā, hoj te džav lenca a te na odcirdav man lendar. Avle manca the kala šov phrala a gełam andro kher ke oda murš.

¹³ Vakerelas amenge, hoj dikhla andre peskero kher le aňjelos, savo ačila angle leste a phendā leske: ‘Bičhav andre Joppa vajkeci muršen a vičin le Šimon, saves vičinen Peter.

¹⁴ Ov tuke vakerela o lava, savenca aveha zachraňimen tu the calo tiro kher.’

¹⁵ Androda, sar chudłom te vakerel, avla pre lende o Sentno Duchos, avke sar angloda pre amende.

¹⁶ A avla mange pre godi oda lav le Rajeskero, sar phendā: ‘O Jan bolelas le paňeha, ale tumen avena bolde le Sentne Duchoha.’

17 Te len o Del diňa ajso daros sar the amen, save pačandilam andro Raj Ježiš Kristus, akor ko som me, hoj man te ačhavav le Devleske?”

18 Sar oda šunde, preačhile te vakerel. Lašarenas le Devles a phende: “The le manušenge, save nane Židi, diňa o Del, hoj pes te visaren ke leste a te el len o dživipen.”

O evaňjelium andre Antiochija

19 Andre ola pharipena, so avle akor, sar murdarde le Štefan, pes rozdenašle ola, save pačanas le Rajeske. Gele dži andre Fenicija, Ciprus the Antiochija. Vakerenas o evaňjelium ča le Židenge a ňikaske avreske.

20 Ale varesave lendar sas the andral o Ciprus the Cirenija a sar avle andre Antiochija, vakere-nas the le Grekenge avri pal o Ježiš Kristus.

21 Le Rajeskeri zor sas lenca a but džene pačandile a visalile ko Del.

22 E khangeri andro Jeruzalem pes došundā pal oda a bičhade le Barnabaš andre Antiochija.

23 Sar ode avla a dikhla oda lačhipen (milost) le Devlestar, radisalila a phenelas lenge, hoj te ačhen paš o Raj cale jilenca.

24 O Barnabaš sas lačo manuš, pherdo le Sentne Duchoha the le pačabnaha. A igen but nipi pačandile andro Raj.

25 Palis geła o Barnabaš andro Tarzus te rodel avri le Saul. Sar les arakhla, anda les andre Antiochija.

²⁶ Ačhila pes avke, hoj pes calo berš zdžanas andre odi khangeri a sikavenas but nipen. Andre Antiochija ešebnovar (peršovar) dine le učeňiken nav “Kreštana”.

²⁷ Andre ola dživesa avle o proroka andral o Jeruzalem andre Antiochija.

²⁸ Jekh lendar, o Agabus, uštıla a prekal o Duchos prorokinda, hoj pal cali phuv avela bari bokh. Odi bokh avla čačes, sar sas Cisarıs o Klaudius.

²⁹ Vašoda pes savore učeňika dovakerde, hoj sako dela ajci, keci šaj del, hoj te pomožinen le phralenge andre Judsko.

³⁰ Palıs oda kerde a bičhade le Barnabaš the le Saul, hoj te anel o love le vodcenge andre khangeri andro Jeruzalem.

12

O Herodes džal pro apoštola

¹ Andre oda časos o kralıs Herodes chudla igen te džal pre varesave andral e khangeri.

² Ov la šablaha murdarda le Jakob, le Janoskere phrales.

³ Sar dikhla, hoj oda sas pre dzeka le Židenge, diňa, hoj te zalen the le Peter. Ipen akor sas o Inepos, sar pes chal o mare bi o droždi.

⁴ Sar les chudla, thođa les andre bertena a diňa, hoj pre leste te merkinen štar čati po štar slugađa. Pal e Patrađi les kamla te anel anglo nipi.

⁵ Medik likerenas le Peter andre bertena, o manuša andre khangeri pes vaš leske na preačhenas te modlinel.

O Peter avriilo andral e bertena

⁶ Andre odi rat, sar imar les kamla o Herodes te anel anglo nipi, sovelas o Peter maškar o duj slugađa. Ov sas zaphandlo duje lancenca a anglo vudar sas mek o slugađa, save stražinenas e bertena.

⁷ A jekhwareste o aňjelos le Rajeskero avla andre bertena a ačhila paš leste. Švicinelas avke sar kham. Demada le Peter andre sera, uštađa les a phenda: “Sigo, ušti!” A pal o vasta leske pele o lanci.

⁸ O aňjelos leske phenda: “Phand pašal tu o sirimos a uri o sandalki!” O Peter oda kerđa a o aňjelos leske palis phenda: “Čhiv pre tu tiro plašto a av pal ma!”

⁹ O Peter džalas pal leste a aňi na džanelas, hoj oda, so pes ačhel prekal o aňjelos, hin čačes. Gondolinelas peske, hoj džal suno.

¹⁰ Sar pregele ešebne (perše) slugađen the dujtone, doavle paš e trastuňi brana, savaha pes džal andro foros, a phundrađa pes lenge korkori pestar. Sar avle avri, pregele jekh ulica a o aňjelos lestar takoj odgela.

¹¹ O Peter avla ke peste a phenda: “Akanake čačes džanav, hoj o Raj bičhada peskere aňjelos a ila man avri andral e Herodesiskere vašta the andral oda savoro, so mange kamle o Židi te kerel.”

¹² Sar imar savoreske achalila, avla paš o kher la Mariakero. Oj sas e daj le Janoske, saves vičinen the Marek. Ode sas zgele but manuša a modlinenas pes.

13 O Peter durkinda pre brana a avla e čhajori, savi pes vičinelas Rode, te phučel, ko oda hin.

14 Sar prindžarda le Peteriskero hangos, avke pes radisalolas, hoj leske na phundrađa, ale denašla te phenel, hoj o Peter ačhel angle brana.

15 Ale on lake phende: “So, diliñi sal?” No oj ačhelas furt pre peskero lav a phenelas, hoj oda hin čačo. On palis phende: “Oda leskero aňjelos hin.”

16 O Peter mek furt durkinelas. Sar phundrade, dikhle les a igen pes čudalinenas.

17 Ov lenge sikadã le vasteha, hoj te čhiten a chudla lenge te vakerel, sar les o Raj iľa avri andral e bertena a phenda: “Den ada te džanel le Jakoboske the le phralenge.” Palis geľa pre aver than.

18 Sar vidňisalila, daranas pes o slugadã a chudle pes maškar peste te vesekedinel, bo na džanle, so pes ačila le Peteriha.

19 O Herodes les diňa te rodel. Sar les na arakhla, vičinda peske le slugaden, hoj lendar te phučel, so pes ačila. Palis len diňa te murdarel. Paloda odgeľa andral e Judsko te bešel andre Cezarea.

O Herodes merel

20 O Herodes chalas choli pro Tirčana the pro Sidončana, ale on pes savore jekhetane sthode a avle pal leste, bo lenas o chaben le kraliskera phuvatar. Sar imar prevakerde le Blastus, le kraliskere nekbaredere manušes a dochudle les pre peskeri sera, mangle le Herodes vaš o smirom.

²¹ Palis, sar avla oda džives, urda pes o kralis andre kraliskere gada, bešla peske pro tronos a prevakerda ke lende.

²² A o manuša zoraha vriskinenas: “Kada hin hangos le Devleskero, nane manušeskero!”

²³ Androda o aňjelos le Rajeskero les ode pro than marda, bo na diňa e slava le Devleske. Chanas les o kirme a muľa.

²⁴ O lav le Devleskero buter šundolas a dodžalas furt buteder maškar o manuša.

²⁵ Sar imar o Barnabaš the o Saul dokerde oda, pre soste sas bičhade, gele het andral o Jeruzalem. Ile peha le Jan, saves vičinenas the Marek.

13

O Barnabaš the o Saul bičhade avri

¹ Andre khangeri andre Antiochija sas proroka the učiteľa o Barnabaš, o Šimon, saves vičinen Kalo, o Lucius andral e Cirenija, o Manahem (savo sas avriбарardo paš o guverneris Herodes) the o Saul.

² Sar služinenas le Rajeske a poscinenas, phenda lenge o Sentno Duchos: “Ođlen mange le Barnabaš the le Saul pre odi buči, pre savi len me kidňom avri.”

³ Akor poscinenas, modľinenas pes, thode pre lende o vasta a premukle len.

O drom andro Ciprus

⁴ On sas bičhade le Sentne Duchostar a avle tele andre Seleukia a odarik gele la lodaha pro ostrovos Ciprus.

⁵ Sar avle andro Salamis, vakerenas o lav le Devleskero andre le Židengere sinagogi. O Jan sas lenca a pomožinelas lenge.

⁶ Sar pregele calo ostrovos dži andro Pafos, arakhle ode varesave čarodejňnikos, falošne prorokos. Ov sas o Židos Barjezus

⁷ a sas le guverneriha, savo sas godaver murš a vičinelas pes Sergius Pavlus. A o guverneris peske vičinda le Barnabaš the le Saul, bo kamelas te šunel le Devleskero lav.

⁸ Ale o Elimas, o čarodejňnikos (bo avke pes prethovel leskero nav) lenge ačhelas pro lav a kamelas te odlel le guverneris andral o pačaben.

⁹ Akor o Saul, savo pes vičinel the Pavol, sas pherardo le Sentne Duchoha. Dikhla pre leste

¹⁰ a phenda: “Tu sal le bengeskero čavo, pherdo andro klamišagos the džungipen – tu, savo džas pre dojekh čačipen. Kana preačheha te previsarel o čače droma le Devleskere?”

¹¹ Avke akana, dikh! Avla pre tu o vast le Rajeskero: Korisaľoha a na dikheha pre varesavo časos o kham!” A takoj pre leste avla o kaľipen, phirelas pašal peste a rodelas, ko les šaj lidžal vastestar.

¹² Sar dikhla o guverneris, so pes ačhila, pačandiľa a čudalinelas pes upral le Rajeskero sikaviben.

Andro foros Antiochija

¹³ Paľis o Pavol the ola, save sas leha, gele la lodaha andral o Pafus a gele andro foros Perga andre Pamfilija. Ale o Jan (saves vičinenas the Marek) lendar odgeľa andro Jeruzalem.

14 Andral e Perga gele andro foros Antiochija andre Pisidija. Pro Šabbat (sombatone) gele andre sinagoga a bešle peske.

15 Sar imar pregende andral o Zakonos the andral o Proroka, bičhade pal lende ola, save lidžan e sinagoga, hoj lenge te phenen: “Phralale, te tumen hin varesavo lav, so šaj pomožinel le manušenge, phenen lenge!”

16 Akor uštila o Pavol, sikađa le vasteha, hoj te šunen a phenda: “Muršale andral o Izrael the tumen, save pes daran le Devlestar, šunen!”

17 Le Izraeloskero Del peske kidňa avri amare daden a hazdňa len upre, akor sar dživenas sar cudzinci andre Egiptsko phuv a peskera bara zoraha len ila odarik avri.

18 Paloda pre pušta o Del likerelas avri oleha, so on kerenas vaj saranda (40) berš.

19 Palis zničinda efa naroden andre phuv Kanaan a odi phuv le Izraelitenge rozulada.

20 A paloda vaj štar šel the penda berš (450) len delas sudcen dži paš o prorokos Samuel.

21 Akorestar peske mangenas kralis a o Del lenge diňa pro saranda (40) berš le Saul. Ov sas le Kišoskero čhavo andral o kmeňos Benjamin.

22 Sar les palis ila het, diňa lenge le David kraliske, pal savo diňa svedectvo a phenda pre leste: *‘Arakhlom le David, le Izajoskere čhas, muršes pal miro jilo, savo furt kerel miri voľa.’*

23 Andral leskero potomstvovos ačhada o Del le Ježiš sar Spasitelis, avke sar diňa o lav le Izrael.

24 O Jan imar anglo Ježiš phenelas savore Izraelitenge, hoj pes te visaren le binendar a te den pes te bolel.

25 Sar imar o Jan dokerelas peskeri buči, phenda: 'Me na som oda, ko tumenge gondolinen, hoj som. Ale dikhen, pal ma avel oda, kaske na som hodno te phundravel o kamašli pro pindre.'

26 Phralale, čhave le Abrahamoskere, the tumen, save pes daran le Devlestar! Tumenge hin bičhado kada lav, so tumen šaj zachrañinel.

27 Bo ola, save bešen andro Jeruzalem, the lengere vodci les na prindžarde, ale aleha, hoj les odsudzinde, pes ačhile o lava le prorokengere, so pes genel sako Šabbat.

28 Na arakhle pre leste nič, vaš soske mušinda te merel, ale on the avke mangelas le Pilat, hoj les te del te murdarel.

29 Sar imar dokerde savoro, so hin pal leste pisimen, ile les tele pal o kerestos a thode les andro hrobos.

30 Ale o Del les uštađa andral o meriben

31 a palis ov pes buter dživesa sikavelas olenge, save andral e Galileja avle jekhetane leha andro Jeruzalem. On hine akanake leskere švedki anglo nipi.

32 The amen tumenge phenas: Oda lav, so o Del diña amare daden,

33 akana dolikerđa amenge, lengere čhavage, bo uštađa le Ježiš andral o meriben. Avke sar hin pisimen andro dujto Žalm: *'Tu sal miro čhavo, me adadžives ačhilom tiro Dad.'*

34 Oda, hoj les uštađa andral o meriben, hoj te na kirňol leskero felos andro hrobos, phenda kavke: *‘Dava tumen sentne the lače požehnaŋja, so diňom le David.’*

35 A phenel pre aver than: *‘Tu na domukeha tire sentnoneske, hoj leske te kirňol o felos andro hrobos.’*

36 O David andre peskero pokoleňje kerđa le Devleskeri voľa. Sar muľa, sas thodo paš peskere dada a leskero felos kirňila andro hrobos,

37 ale oleske, kas o Del uštađa andral o meriben, o felos na kirňila.

38 Kamav, hoj te džanen, phralale, hoj prekal leste tumenge šaj el odmukle o bini the savoro, sostar tumen našti ospravedlňindas le Mojžišoskero Zakonos.

39 Andre leste hin ospravedlňimen sako, ko pačal.

40 Merkinen pre peste, hoj te na avel pre tumende oda, so imar anglal phende o Proroka:

41 *‘Dikhen, tumen, save asan le Devlestar, čudalĭnena tumen a merena! Bo andre tumare dživesa kerava vareso baro, soske tumen na pačana, choc te tumenge vareko pal oda vakerela.’*

42 Sar avenas avri andral e sinagoga, mangelas len o manuša, hoj lenge buter pal oda te vakeren the pre aver Šabbat.

43 Sar pes rozgele andral e sinagoga, but Židi the manuša, save priile o Židoviko pačaben, džanas pal o Pavol the pal o Barnabaš. On lenca vakerenas a phenenas lenge, hoj te ačhen andre le Devleskero lačhipen.

44 Pre aver Šabbat pes zgele vaj calo foros te šunel le Devleskero lav.

45 Sar dikhle o Židi ole but nipen, avla andre lende e zavist. Chudle te vakerel pre oda, so vakerelas o Pavol, previsarenas leskere lava a namištes vakerenas pre leste.

46 Ale o Pavol the o Barnabaš na daranas te phenel: “Tumenge pes mušinda ešeb (peršo) te vakerel le Devleskero lav. Ale te o lav tumen na kamen a korkore tumendar odčhiven o večno dživipen, oddžas tumendar a džas ko manuša, save nane Židi.

47 Bo amenge o Raj avke prikazinda: *‘Thodom tut, hoj te lidžas e zachrana savore narodenge dži andro posledno agor la phuvake.’* ”

48 Sar oda šunde o Nažidi, radisaļonas a lašarenas o lav le Rajeskero. A pačandile savore, save sas avrikidle andro večno dživipen

49 a o lav le Rajeskero pes rozlidžalas pal cali odi phuv.

50 Ale o Židi marde upre le pobožne the anglune džuvlen the le foroskere vodcen pre oda, hoj te džan pro Pavol the pro Barnabaš, a tradle len avri andral peskeri phuv.

51 Vašoda on marde tele o prachos pre oda than pal peskere pindre a gele andre Ikonija.

52 A o učeņika sas pherarde le radišagoha the le Sentne Duchoha.

14

O Pavol the o Barnabaš andre Ikonija

¹ The andre Ikonija pes ačhila oda, hoj gele andre Židoviko sinagoga a sar vakerenas, pačandile igen but Židi the Greki.

² Ale o Židi, save na pačandile, marde upre le Nažiden a cholarde len pro phrala.

³ O apoštola ačhile ode buter časos a vakerenas bi e dar o lav pal le Devleskero lačhipen (milost). A o Raj pes pridžanelas ke lende avke, hoj pes ačhenas bare dīvi the zazraki prekal lengere vasta.

⁴ O nipi andro foros pes rozulade: Jekh sas le Židenca a dujte le apoštolenca.

⁵ O Židi, o Nažidi the lengere vodci peske phende, hoj džana pre lende a čhivkerena andre lende le barenca.

⁶ Ale on pes olestar dodžanle a denašle andre phuv Likaonija, andro fori Listra the Derbe the andro phuva ode pašes

⁷ a vakerenas ode o evaņjelium.

Andre Listra

⁸ Andre Listra bešelas varesavo murš, savo sas kalika pro pindre, kanastar ulila (pes narodzinda), a mek šoha (ņikda) na phirda.

⁹ Oda manuš šunelas le Pavol te vakerel a ov pre leste dikhla. Sar dikhla, hoj les hin pačaben, hoj šaj el sastardo,

¹⁰ vičinda: “Ušti upre a ačh pre tire pindre!” Ov chučila upre a phirelas.

¹¹ A sar dikhle o nipi, so kerda o Pavol, chudle te vriskinel a phende andre le Likaonengeri čhib: “O devla pes sikade sar manuša a avle tele paš amende!”

12 Le Barnabaš vičinenas Zeus a le Pavol Hermes, bo ov lidžalas o lav.

13 O rašaj andral o Zeusoskero chramos, so sas anglo lengero foros, anda biken the venci ke brana a ov the o nipi kamle le apoštolenge te obetinel.

14 Ale sar oda šunde o apoštola o Barnabaš the o Pavol, čingerde pre peste o gada, denaše maškar o nipi

15 a vičinenas: “Muršale, so oda keren? Se the amen sam ča manuša avke sar the tumen. A vakeras tumenge o evaņjelium, hoj te visalon kale mule modlendar ko džido Del, savo kerđa o ņebos the e phuv the o moros the savoro, so andre hin.

16 Andre čirlatune časi mukelas te džal savore naroden lengere dromenca,

17 no the avke na preačhelas o Del te del te džanel pal peste. Kerelas o lačhipen, delas o brišind andral o ņebos the ulipen pro mali, pherarelas amen le chabeneha the le radišagoha andro jile!”

18 Kale lavenca len varesar phares prevakerde a zaačhade, hoj lenge te na obetinen.

19 Ale paloda avle o Židi andral e Antiochija the andral e Ikonija a marde upre le nipen. Čivkerenas le barenca andro Pavol, ligende les avri andral o foros a gondolinenas peske, hoj mula.

20 No sar ačhile o učeņika pašal leste, uštila a geļa lenca andro foros. A pre aver džives geļa le Barnabašiha andro Derbe.

Aven pale andre Antiochija

²¹ Sar imar dovakerde o evaňjelium andre ola foros a kerde but učeňiken, visarde pes pale andre Listra, andre Ikonija the andre Antiochija.

²² Ode zoraľarenas le učeňiken pro duchos a povzbudzinenas len, hoj te ačhen andro pačaben. Phenenas lenge, hoj andre le Devleskero krališagos musaj te džal prekal o but pharipena.

²³ Andro khangera la modlĭtbaha the le postoha kidenas avri le phurederen. Palis len denas andro vasta le Rajeske, andre savo pačandĭle.

²⁴ Sar pregele e phuv Pisidija, doavle andre phuv Pamfilija.

²⁵ Sar dovakerde o lav andre Perga, gele andre Atalija.

²⁶ Odarik gele la loďaha pale andre Antiochija. Angloda ole forostar sas bičhade avri, sar o phrala len dine andre le Rajeskere vasta ke buči, so akana dokerde.

²⁷ Sar doavle, zgele pes le manušenca andre khangeri a vakerenas lenge, so kerďa lenca o Del a sar phundraďa le Nažidenge o drom ko pačaben.

²⁸ Ačhile ode le učeňikenca but časos.

15

O apoštola pes arakhen andro Jeruzalem

¹ Andral e Judsko avle tele varesave džene a sikavenas le phralen, hoj našti ena zachraňimen, te pes na občhinena (obrezinena) avke, sar oda diňa o Mojžiš.

² Vašoda pes lenca vesekeদিনenas o Pavol the o Barnabaš. Dovakerde pes, hoj o Pavol the o Barnabaš the vareko lendar te džal ola vecaha upre andro Jeruzalem ko apoštola the ko phuredera.

³ Akor len bičhađa e khangeri a gele prekal e Fenicija the Samarija. Vakerenas pal oda, hoj the aver narodi pes visarde ko Del a savore phralen sas baro radišagos olestar.

⁴ Sar doavle andro Jeruzalem, priiła len e khangeri, o apoštola the o phuredera a phenenas lenge avri savoro, so lenca kerđa o Del.

⁵ Ale varesave le Farizejendar, save pačandile, uštıla a phenenas le manušenge: “Ola manuša, save nane Židi, pes mušinen te občhinel a kampil lenge te prikazinel, hoj te dolikeren le Mojžišoskero Zakonos.”

⁶ Akor pes o apoštola the o phuredera zgele, hoj pal oda te gondolinen.

⁷ Paloda, sar imar buter vakerenas, uštıla o Peter a phenda lenge: “Phralale! Tumen džanen, hoj o Del man kidňa avri tumendar anglo but časos, hoj mandar te šunen the aver nipi o evaňjelium a te pačan.

⁸ O Del, savo prindžarel o jile, sikađa, hoj len prilel oleha, hoj len diňa le Sentne Duchos avke sar the amen.

⁹ Ov kerđa lenca avke sar the amenca, sar žužarda lengere jile le pačabnaha avke sar amare.

¹⁰ Kamen akana te chołarel le Devles oleha, hoj thoven pre meň le učeňikenge ola phare prikazi,

so na birinenas te lidžal aňi amare dada, aňi amen?

11 Na! Amen pačas, hoj prekal o lačhejileskeriben (milost'), so del o Raj o Ježiš Kristus, avaha zachraňimen avke sar the on."

12 Savore ola but manuša preačhile te vakerel akor, sar šunde le Barnabaš the le Pavol te vakerel, save bare đivi the zazraki kerđa o Del prekal lende maškar o manuša, save nane Židi.

13 Sar preačhile te vakerel, phenđa o Jakob: "Phralale, šunen man!

14 O Šimon akana vakerelas pal oda, sar peske o Del ešebnovar (peršovar) kidňa avri manušen le Nažidendar, hoj te aven leskere nipi.

15 Oleha pasinen the o lava le Prorokengere, sar hin pisimen:

16 *Palis avava pale a ačhavava o rozpelo kher le Davidoskero. Oda, so hin tele čhido, pale ačhavava a thovava les te ačhel pre peskero than,*

17 *hoj the okla manuša te roden le Rajes: Savore, save nane Židi, saven vičindom, hoj te aven mire. Avke phenel o Raj, savo kerel kada savoro'.*

18 Imar čirlastar pes oda džanel.

19 Vašoda phenav, hoj na kempel te kerel pharipen le Nažidenge, save pes visarde ko Del,

20 ale kempel lenge te pisinel lil a te phenel andre, hoj te na keren lubipen, te na chan o rat, oda, so hin obetimen le modlengje, aňi o mas le tasade džvirinendar.

21 Bo le Mojžišoskero Zakonos pes imar čirla genel sako Šabbat (sombat) andro sinagogi a leskere lava vakeren andre dojekh foros."

O lil le Nažidenge andre Antiochija

²² Akor o apoštola the o phuredera the cali khangeri peske phende, hoj ela mištes te kidaha avri amendar muršen a bičhavaha len andre Antiochija. Bičhade le Barnabaš the le Pavol a lenca bičhade le Juda, saves vičinen Barsabaš, the le Silas, save sas anglune murša maškar o phrala.

²³ Pisinde a bičhade lenca kada lil: “O apoštola, o phuredera the o phrala andral o Jeruzalem pozdravinen le phralen andral o aver narodi andre Antiochija, Sirija the Cilicija.

²⁴ Šundam, hoj varesave džene amendar tumen na den smirom le lavenca a previsarde tumare goda, bo phenen, hoj tumen te občinen (obrezinen) a te dolikeren o Zakonos. Ale amen lenge nič na phendam,

²⁵ vašoda pes savoredžene jekhetane dovakerdam, hoj kidaha avri muršen a bičhavaha len ke tumende le Barnabašiha the le Pavloha. On hine amare phrala, saven kamas,

²⁶ murša, save dine peskere dživipena vaš o nav amare Rajeskero le Ježišoskero Kristoskero.

²⁷ Vašoda bičhavas le Juda the le Silas, hoj the on korkore tumenge oda te phenen.

²⁸ Bo le Sentne Duchoske the amenge pes avke dičholas, hoj te na das tumenge nisavo pharo prikazis, ča oda, so igen kampil:

²⁹ Hoj te na keren lubipen, te na chan o rat, oda, so hin obetimen le modlenge, aňi o mas le tašade džvirinendar. Te kada savoro dolikerena, mištes kerena. Ačhen Devleha!”

³⁰ Sar pes rozgele, doavle andre Antiochija, zvičinde le manušen andre khangeri a dine lenge o lil.

³¹ Sar les pregende, radisalile oleske.

³² The o Juda the o Silas sas proroka, vašoda podhazdenas le phralen andro pačaben a but lavenca len zoraľarenas.

³³ Sar imar ode ačhile varesavo časos, rozgele pes le phralenca andro smirom a gele pale ke ola, save len bičhade.

³⁴ [No o Silas dikhelas avke, hoj ode te ačhel.]

³⁵ The o Pavol a Barnabaš ačhile andre Antiochija a sikavenas. On the but aver džene vakerenas le Rajeskero lav.

O Barnabaš pes rozdžal le Pavloha

³⁶ Pal vajkeci dživesa phendā o Pavol le Barnabašiske: “Džas ča pale te dikhel amare phralen pal savore fori, savenge vakerđam le Rajeskero lav, a dikhaha, sar lenge džal.”

³⁷ O Barnabaš kamla, hoj peha te len le Jan, saves vičinen the Marek.

³⁸ Ale le Pavloske pes dičholas avke, hoj les na kampil peha te lel. Bo angloda odgeľa lendar, sar sas andre Pamfilija a buter lenca na služinelas.

³⁹ Prekal oda pes vesekedinenas maškar peste avke, hoj pes rozgele. O Barnabaš peha ila le Marek a gele pre lođa andro Ciprus,

⁴⁰ ale o Pavol peske kidňa avri le Silas. O phrala pes modľinenas vaš lende a dine len andre le Rajeskere vasta a avke gele het.

⁴¹ Ov phirelas pal e Sirija the Cilicija a podhazdelas o khangeri andro pačaben.

16

O Pavol lel peha le Timoteus

¹ Avke doavla o Pavol andre Derbe the Listra. Ode sas varesavo učenikos, savo pes vičinelas Timoteus. Leskeri daj sas pačabnaskeri Židkiña a leskero dad sas Grekos.

² O phrala andral e Listra the Ikonija pal leste mištes vakerenas.

³ O Pavol kamla, hoj leha te džal pro drom. Avke občhinda (obrezinda) les prekal o Židi, save ode bešenas, bo sako džanelas, hoj leskero dad sas Grekos.

⁴ Sar phirenas pal ola fori, phenenas lenge, hoj te dolikeren oda, so phende o apoštola the o phuredera andral o Jeruzalem.

⁵ O khangera zoralonas andro pačaben a džives so džives sas buter džene.

O drom andre Macedonija

⁶ O Sentno Duchos lenge na domukla te vakerel o lav andre Azija, vašoda pregele e Galatsko phuv the e Frigija.

⁷ Sar avle andre phuv Mizija, kamenas te džal dureder andre Bitinija, ale o Duchos le Ježišoskero lenge na domukla.

⁸ Avke pregele e Mizija a avle tele andre foros Troada.

⁹ Ode dikhla o Pavol rači videňje: Varesavo murš, Macedončanos, ačhelas a mangelas les: “Av andre Macedonija a pomožin amenge!”

¹⁰ Sar dikhla o videňje, takoj paloda rodahas drom, sar te džal andre Macedonija. Avke amen

oleske achaluvahas, hoj o Raj amen ode vičinda, hoj lenge te vakeras o evaňjelium.

¹¹ Akor geľam la lođaha andral e Troada rovnones pro ostrovos Samotrake a pre aver džives andro Neapolis andre Macedonija.

E Lidija pačal

¹² Odarik geľam andro Filipi, so hin ešebno (peršo) foros andre Rimanengeri provincija Macedonija. Samas andre oda foros vajkeci dživesa.

¹³ Pro Šabbat (sombatone) geľam pal e foroskeri brana paš o paňi, kaj peske gondolinenas, hoj pes zdžana o Židi pre modlitba. Bešlam peske a vakerahas le džuvľenca, save pes ode zgeľe.

¹⁴ Šunelas amen varesavi džuvľi, savi pes vičinelas Lidija, savi bikenelas o lole pochtana a sas andral o foros Tijatira. Oj pes daralas le Devlestar a o Raj lake phundrađa o jilo, hoj mištes te achalol oda, so vakernel o Pavol.

¹⁵ Sar pes bolda oj the savore manuša andral lakero kher, mangelas amen: “Te phenen pal mande, hoj man hin pačaben andro Raj, akor aven andre miro kher a bešen ke mande.” A prevakerđa amen.

O Pavol the o Silas andre bertena

¹⁶ Ačhiľa pes, sar džahas pre modlitba, hoj pes amenca arakhľa varesavi čhaj, sava sas vraščengero duchos. Sar vražinelas, zarodelas peskere rajenge bare love.

¹⁷ Oj phirelas pal o Pavol the pal amende a vriskinelas: “Kala manuša hine o služobňika le

Nekbaredere Devleskere a on tumenge phenen, sar šaj aven zachrañimen!”

¹⁸ Kada kerelas but dživesa. O Pavol pre oda cholisalila, vašoda visalila a phenda ole duchoske: “Prikazinav tuke andro nav Ježiš Kristus, dža andral late avri!” A o duchos latar takoj geľa het.

¹⁹ Ale sar dikhle lakere raja, hoj oleha našade o love, chudle le Pavol the le Silas a lidžanas len pro placos anglo nekbareder manuša ole foroske.

²⁰ Ande len anglo veliteľa a phende: “Kala manuša hine Židi a keren vzbura andre amaro foros

²¹ a sikaven o zviki, so amen o Rimana naši aňi prilas, aňi dolikeras.”

²² Androda džanas pre lende the o nipi a o sudci cirdle tele pal lende o gada a dine len le pacenca te marel.

²³ Sar imar len but marde, čhide len andre bertena a le stražņikoske phende, hoj len mištes te stražinel.

²⁴ Sar chudľa o stražņikos oda prikazis, čhidľa len andre andruňi bertena a o pindre lenge zaphandľa andro kaštune kľigina.

²⁵ Ale pal jepaš rat o Pavol the o Silas pes modlinenas a gilavenas o gila pre le Devleskeri chvala a o bertenoša len šunenas.

²⁶ Jekhwareste razisalila e phuv avke, hoj la bertenakere zakladi pes čhalade. Takoj phundrile savore vudara a savore puta pes otkerde.

²⁷ Sar uštila o stražņikos a dikhľa, hoj savore vudara andre bertena hine phundrade, cirdňa

avri e šabla a kamla pes te murdarel. Gondolinelas peske, hoj o bertenosa denašle.

²⁸ Ale o Pavol vičinda zorale hangoha: “Ma ker tuke nič nalačo, bo savore sam ade!”

²⁹ Sar peske mangla e lampa, denašla andre a pela predarandutno anglo Pavol the Silas.

³⁰ Ligenda len avri a phenda: “Rajale, so kampil te kerel, hoj te avav zachrañimen?”

³¹ On leske phende: “Pača andro Raj Ježiš Kristus a aveha zachrañimen tu the calo tiro kher!”

³² Vakerenas leske the savorengre andre leskero kher le Rajeskero lav.

³³ Sar mek sas rači, ila len a thoda (omorde) lenge avri o rani. A takoj paloda pes diña te bolel ov the savore andre leskero kher.

³⁴ Palis len ila upre andre peskero kher, thoda lenge pro skamind o chaben a radisalolas cala peskera famelijaha, hoj pačandila andro Del.

³⁵ Sar sas džives, bičhade o sudci le slugađen, hoj te džan te phenel: “Premuk kale manušen!”

³⁶ O stražnikos la bertenakero phenda le Pavloske: “O sudci bičhade le slugađen, hoj tumen te premukav. Avke akana džan avri andro smirom.”

³⁷ Ale o Pavol lenge phenda: “Ešeb (peršo) amen marde angle savore nipi a aňi amen na sudzinde, choc te sam Rimaňike občana! A paloda amen čhide andre bertena, ale akana amen počoral traden avri?” Na. Mušinen te avel a korkore amen te lidžal adarik.

³⁸ O slugađa dine te džanel ola lava le sudcenge. On pes predarandile, sar šunde, hoj hine Rimaňike občana.

³⁹ On avle a odmangle pes lenge. A sar len odligende avri, mangelas len, hoj te džan het andral o foros.

⁴⁰ Sar avle avri andral e bertena, gele ke Lidija, dikhle le phralen a radisalile lenge. Palis gele het.

17

O apoštola andre Tesalonika

¹ Sar pregele prekal o fori Amfipolis the Apolonija, avle andre Tesalonika, kaj sas e sinagoga le Židengeri.

² Avke sar furt kerelas, o Pavol geľa maškar lende a trival pal peste pro Šabbat lenca vakerełas pal oda, so hin pisimen.

³ Sikavelas lenge andral o Devleskero Lav, hoj te achalon, hoj o Kristus mušinda te cerpinel a pro trito džives te uštel andral o meriben. Phenda: “Oda Ježiš, pal savo me tumenge vakerav, hin o Kristus.”

⁴ Varesave lendar pačandile a pridine pes ko Pavol the ko Silas. Lenca pačandile mek but Greki, save pes daranas le Devlestar, the but anglune džuvľa.

⁵ Ale o hamišne (žarlive) Židi peske ile pal e ulica varesave živažen, hoj te maren upre le manušen the calo foros. Gele pro Jasonskero kher a kamle te anel le Pavol the le Silas anglo nipi.

⁶ Sar len na arakhle, ile le Jason the varesave phralen anglo uradnika ole foroske a vrisquineas: “Kala, save upre maren calo svetos, avle

the kade ⁷ a o Jason len priiła andre peskero kher. Kala savore džan pro Cisariskere zakoni, bo phenen, hoj aver dženo, o Ježiš, hino kralis!”

⁸ Kavke marde upre le nipen the le uradņiken andral oda foros, save oda ŝunenenas.

⁹ Ispidle pro Jason the pro phrala, hoj te den o love, palis len premukle.

Andre Berea

¹⁰ O phrala takoj rači bičhade le Pavol the Silas andre Berea. Sar ode doavle, gele andre Židoviko sinagoga.

¹¹ On sas buter otkerde prekal oda sar okla andral e Tesalonika. Priile o lav radišagoha a sako džives rođenenas avri andral le Devleskero Lav, či oda hin čačes avke.

¹² Avke pačandile but džene lendar, the mek but anglune džuvla the murša andral e Grecko.

¹³ Ale sar pes dodžanle o Židi andral e Tesalonika, hoj o Pavol the andre Berea vakerel le Devleskero lav, avle the ode a marenas upre le manušen, hoj te džan pre lende.

¹⁴ Akor o phrala takoj bičhade le Pavol, hoj te džal dži ko moros. Ale o Silas the o Timoteus ačhile ode.

¹⁵ Ola, save džanas le Pavloha, les ligende dži andro Ateni. On pes visarde andre Berea a ile le Pavlostar prikazis prekal o Silas the Timoteus, hoj so neksigeder te aven pal leste.

O Pavol andro Ateni

¹⁶ Medik len o Pavol užarelas andro Ateni, leskero duchos andre leste cholisaľolas, sar dikhla, hoj andro foros hin pherdo modli.

17 Vašoda vakerelas andre sinagoga le Židenca the olenca, save pes daranas le Devlestar. The pro pľacos vakerelas sako džives olenca, save odarik ča avke predžanas.

18 Chudle pes leha te vesekedinel varesave filozofa the mudrci: O Epikurejci the Stoici. Jekh phenenas: “So kamel kada beblošis te phenel?” A aver phenenas: “Avke oda dičhol, hoj vakerel pal varesave aver devla.” Bo o Pavol lenge vakerelas pal o Ježiš the pal o uštiben andral o meriben.

19 Chudle les, lġgende les pro Areopagos a phende: “Kamas te džanel, so oda hin oda nevo sikaviben, so tu vakeres.

20 Bo oda, so šunen amare kana, hin vareso, so mek na šundam. Vašoda kamlamas te džanel, sar oda hin.”

21 Bo savore Atenčana the o cudze manuša, save ode bešenas, pre nisoste avreste na užarenas, ča pre oda, hoj te šunen abo te phenen vareso nevo.

22 Akor o Pavol terdġla maškaral pro Areopagos a phenda: “Muršale andral o Ateni! Pal savoreste dikhav, hoj san igen pobožna manuša.

23 Sar phiravas pal o foros, predikhavas mange tumare sentne thana a arakhlom the oltaris, pre savo hin pisimen: ‘Le devleske, saves na prindžaras.’ Oles, kas tumen lašaren, ale na prindžaren, pal oda tumenge me vakerav.

24 O Del, savo kerđa o svetos the savoro, so andre hin, ov hin o Raj le ņeboske the la phuvake a na bešel andro chrami kerde le manušengere vastendar.

25 Añi pes leske na služinel le manuškere vastenca, sar te leske vareso kamplahas, bo ov korkoro del savoreske o dživipen, o dichos the savoro.

26 Ov kerđa jekhe ratestar savore manušen, hoj te bešen pal cali phuv. Diña le manušen časos, keci te dživel, the o than, kaj te bešel.

27 O Del oda kerđa, hoj o manuša les te roden, hoj šaj pes te nacirden ke leste a te arakhen les. Se ov nane dur ņikastar amendar.

28 Bo andre leste dživas, čhalavas pes a sam. Avke sar oda phende the varesave tumare basņika: ‘Bo amen sam the leskero potomstvos.’

29 Akor te sam le Devleskero potomstvos, naštī peske gondolinas, hoj o Del dičhol avri sar vareso le somnakastar, le rupostar, abo le barendar – sar oda, so o manuš gondolinda avri a kerđa peskere vastenca.

30 O Del imar na leperel ola časi, sar o manuša na prindžarahas leskeri voľa, ale akana phenel savore manušenge všadzik, hoj pes te visaren peskere nalače dromendar.

31 Bo diña jekh džives, andre savo sudzinela spravodlišagoha calo svetos prekal o jekh murš, saves pre oda kidña avri. O Del čačes oda sikada savorengi oleha, hoj les uštađa andral o meriben.”

32 Ale sar šunde oda, hoj les uštađa andral o meriben, chudle varesave džene te asal, ale aver džene phende: “Kamas tut pal oda te šunel te vakerel the dujtovar.”

33 Avke o Pavol geľa lendar het.

³⁴ No varesave murša pes pridine ke leste a pačandile. Maškar lende sas o Dionis Areopagitas the e džuvli Damaris a lenca mek aver.

18

O Pavol andro Korint

¹ Palis odgeľa o Pavol andral o Ateni a avľa andro foros Korint.

² Ode arakhľa varesave Židos, o Akvilas, savo sas andral o Pontus a nadočirľa avľa peskera romňaha la Priscillaha andral e Talijaňiko. Sođuj džene ode avle, bo o Cisarıs Klaudius diňa avri oda, hoj savore Židi mušinen te džal het andral o Rim. O Pavol pes pridiňa paš lende,

³ a vašoda, hoj džanelas te kerel o stani avke sar on, bešelas ke lende a kerelas lenca.

⁴ Vakerelas andre sinagoga sako Šabbat (sombat) a prevakerelas le Židen the le Greken.

⁵ Sar avle andral e Macedonija o Silas the o Timoteus, o Pavol diňa calo peskero časos pre oda, hoj te vakerel o lav a te svedčinel le Židenge, hoj o Ježiš hino Kristus.

⁶ Ale sar pro Pavol o Židi džanas a namištes vakerenas pre leste, o Pavol razinda avri peskere gada le prachostar a phenda lenge: “Tumaro rat pre tumaro šero! Me som žužo olestar. Akanastar džava ko manuša, save nane Židi.”

⁷ Odgeľa odarik a geľa andro kher ko Titus Justus, savo lašarelas le Devles. Leskero kher sas igen pašes paš e sinagoga.

⁸ O Krispus, angluno andral e sinagoga, pačandiľa le Rajeske caľa peskera famelijaha.

A sar šunenias, but aver manuša andro Korint pačanas a denas pes te bolel.

⁹ O Raj phenda le Pavloske rači andro videņje: “Ma dara tut. Vaker a ma av čhit!

¹⁰ Bo me som tuha a ņiko pre tu na thovela o vast, hoj tuke te kerel vareso nalačo, bo hin man andre kada foros but manuša.”

¹¹ A ačhiła ode berš the šov čhon a sikavelas len le Devleskero lav. ¹² Ale sar sas o Gallion guverneris andre Achaja, ušfile o Židi jekhetane pro Pavol a ligende les pro sudos.

¹³ Phende: “Kada marel upre le manušen, hoj te lašaren le Devles avke, sar o Zakonos na domukel!”

¹⁴ Sar imar o Pavol kamla te prevakerel, phenda o Gallion le Židenge: “Židale! Te kerda vareso nalačo, abo te na dolikerda amaro Zakonos, šundomas tumen avri, avke sar kampil.

¹⁵ Ale te tumen vesekedinen vaš o lava, vaš o nava the vaš tumaro Zakonos, oda hiņi tumari veca. Bo me na kamav te avel sudcas oleske.”

¹⁶ A čhiđa len odarik avri.

¹⁷ Akor chudle savore Židi le Sostenes, savo lidžalas e sinagoga, te marel pre oda than, kaj pes sudzinel. Ale o Gallion pre oda nič na phenda.

Pale andre Antiochija

¹⁸ O Pavol ode ačhiła mek but dživesa a palis pes rozgeła le phralenca. Geła la lodaha andre Sirija a geła leha e Priscilla the o Akvilas. Andre Kenchrea peske diņa te strihinel o bala, bo diņa ajsjo lav.

19 Sar avle andro foros Efezus, o Pavol len ode mukla a geła korkoro andre sinagoga, kaj vakerelas le Židenca.

20 Sar les mangenas, hoj ode te ačhel buter časos, ov na kamla.

21 Ale, sar pes lenca rozgeła, phenda: “Te kamela o Del, avava pale ke tumende.” Avke geła la lodaha andral o Efezus.

22 Sar doavla andro pristavos Cezarea, geła upre andro Jeruzalem te dikhel e khangeri a odarik geła andre Antiochija.

23 Sar ode imar ačhila varesavo časos, geła pale dureder pal e Galatsko phuv a palis pal e Frigija a podhazdelas savore učeņiken andro pačaben.

O Apollo andro Efezus

24 Varesavo Židos andral e Alexandrija, savo pes vičinelas Apollo, avla andro Efezus. Ov sas murš, savo džanelas te vakerel a sas zoralo andro Devleskero lav.

25 O Apollo sas imar avrisikado le Rajeskere dromeske. Ov sas igen horlivo andro duchos a vakerelas a sikavelas mištes pal o Raj Ježiš, ale prindžarelas ča le Janoskero bolipen.

26 A chudla bi e dar te vakerel andre sinagoga. Sar les šunde e Priscilla the o Akvilas, ile les ke peste a feder vakerde leske avri le Devleskero drom.

27 Sar o Apollo kamla te džal andre Achaja, o phrala leske pomožinde oleha, hoj pisinde le učeņikenge andre Achaja, hoj les te prilen. Sar ode avla, igen pomožinda olenge, save pačandile prekal o lačhipen (milost) le Devleskero.

28 O Apollo zorales phenelas pre godi le Židenge a anglo manuša sikavelas andro le Devleskero Lav, hoj o Ježiš hin o Mesijašis.

19

O Pavol andro Efezus

1 Sar o Apollo sas andro Korint, o Pavol phirelas pal o brehengere phuva a avla andro Efezus. Ode arakhla varesave učeņiken

2 a phenda lenge: “Chudlan le Sentne Duchos akor, sar pačandilan?” On leske odphende: “Mek aņi na šundam, hoj hin o Sentno Duchos.”

3 Ov lendar phučla: “Ta akor, save bolipnaha san bolde?” On odphende: “Le Janoskere bolipnaha.”

4 O Pavol phenda: “O Jan bolelas vašoda, hoj o manuša pes te visaren le binendar a phenelas lenge, hoj te pačan andre oda, ko avela pal leste, andro Ježiš Kristus.”

5 Sar oda šunde, dine pes te bolel andro nav le Rajeskero Ježišoskero.

6 Palis o Pavol pre lende thoda o vasta, avla pre lende o Sentno Duchos a vakerenas andro čhiba the prorokinenas.

7 On savore sas vaj dešuduj (12) murša.

8 O Pavol geła andre sinagoga a vakerelas ode bi e dar vaj trin čhon. Vakerelas the sikavelas len pal o krališagos le Devleskero.

9 Sar pes varesave na poddenas, na šunenias a namištes vakerenas anglo manuša pal o Devleskero drom, odgeła lendar. Kidņa avri le

učeničen a vakerelas lenca andre hala le Tiran-
noskeri.

¹⁰ Ada likerđa duj berš a savore, save bešenas
andre provincija Azija, o Židi the o Greki, šunde
le Rajeskero lav.

¹¹ O Del kerelas bare veci prekal o vasta le
Pavloskere.

¹² Vašoda o manuša anenas ko nasvale o
khosne the o leketi, savenca pes chudle le
Pavlostar. O nasvalibena lendar takoj oddžanas
a o nalače duchi lendar džanas avri.

Le Skevskere čhave

¹³ Ale sas ode the varesave Židi, save phirenas
foros forostar te tradel avri le duchen. On
kamenas te tradel avri le nalače duchen andral
o manuša andro nav le Rajeskero Ježišoskero
a phenenas: “Prikazinas tumenge andro nav le
Ježišoskero, pal savo o Pavol vakerel: Džan het!”

¹⁴ Kerenas oda o efa čhave le Skevaskere, savo
sas o nekbareder Židoviko rašaj.

¹⁵ Ale o nalačo duchos lenge odphendá: “Le
Ježiš prindžarav, the pal o Pavol džanav, ale ko
san tumen?”

¹⁶ Oda manuš, andre kaste sas o nalačo
duchos, len chudla a savoren ajci marda, hoj on
lange the zmarde denašle andral oda kher.

¹⁷ Savore Židi the Greki, save bešenas andro
Efezus, pes olestar dodžanle, avla bari dar pre
savorende a lašarenas o nav le Rajeskero, le
Ježišoskero.

¹⁸ But olendar, save pačandile, avenas a vak-
erenas avri o ĩini so kerenas.

¹⁹ Ola, save čarinenas, anenas peskere zvitki a
labarenas len angle savorende. Sar gende, avle

pre oda, hoj ola zvitki monas penda ezera (50 000) rupune.

²⁰ Avke le Devleskero lav barolas a zoraolas.

Džan pro apoštola

²¹ Sar pes kala veci dokerde, o Pavol peske phenda, hoj predžala e Macedonija the e Achaja a hoj palis džala andro Jeruzalem. Phenda: “Ačhava ode a palis mušinav te džal te dikhel o Rim.”

²² A bičhađa andre Macedonija dujen olendar, save pašal leste kerenas, le Timoteus the le Erastos. No ov mek ačhila varesavo časos andre Azija.

²³ Andre oda časos pes igen vesekedinenas andro Efezus o manuša vaš o evaňjelium.

²⁴ Bo varesavo manuš Demetrios kerelas e buči le rupeha. Ov kerelas cikne rupune khangerora la devlišake Dijanake a delas olen, save leske kerenas buči, but te zarodel.

²⁵ Ov pes lenca zgeľa a the mek avre manušenca, save kerenas kale vecenca, a phenda: “Muršale, tumen džanen, hoj kala bučatar amen but zarodas.

²⁶ Dikhen a šunen, hoj kada Pavol na ča andro Efezus, ale maj pal cali provincija Azija cirdňa upre but manušen a prevakerđa len. Ov phenel, hoj oda, so keren le manušengere vasta, nane devla.

²⁷ Akana na ča, hoj amari buči šaj našavas a polokes la ņikaske na kampela, ale mek the o chramos la bara devlišake la Dijanake pes na likerela vaš ņisoste a musarela pes e slava olake, kas lašarel cali Azija the calo svetos.”

²⁸ Sar oda šunde, avla andre lende e choli a vriskinenas: “Bari hiñi e Dijana andral o Efezus!”

²⁹ Andre calo foros kerenas bari vika a savoredžene jekhetane denašle andro teatros (divadlos). Cirdle pal peste the le Gajos the le Aristarchos, save sas Macedončana, a phirenas jekhetane le Pavloha.

³⁰ O Pavol kamla te džal maškar o manuša, ale o učeñika les na mukle.

³¹ The varesave uradñika andral e Azija, save sas leskere prijateľa, bičhade ke leste a mangle les, hoj te na džal andro teatros.

³² Avke sas, hoj dojekh lendar vriskinelas vareso aver, bo savoredžene sas sar diline a but lendar añi na džanenas, soske pes zgele.

³³ O Židi cirdle avri le nipendar le Alexander a ispidle les anglal. O Alexander kerđa le vasteha, hoj te čhiten a kamla te prevakerel ko manuša.

³⁴ Ale sar prindžarde, hoj hino Židos, chudle savoredžene vaj duj ori jekhetane te vriskinel: “Bari hiñi e Dijana andral o Efezus!”

³⁵ Sar o foroskero pisaris zaačhađa le manušen, phenđa: “Muršale andral o Efezus, savore manuša džanen, hoj o foros Efezus likerel o chramos la bara Dijanake the ole sentne bareske, so peľa andral o ñebos.

³⁶ Vašoda, hoj pes pre oda na del nič te phenel, kampil tumenge te zaačhel, hoj te na keren varesavo diliñipen.

³⁷ Bo andan kade kale manušen a on na vakerenas namištes pre tumari devli.

³⁸ Te hin le Demeter the olen, save hine leha, vareso pre varekaste, pre oda hin o foroskere

sudi the o prokonzula. Ode pre peste mi vakeren avri.

³⁹ A te kamen mek vareso aver, oda pes dela te vakerel akor, sar vičinaha le manušen, hoj pes te zdžal pal o Zakonos.

⁴⁰ Bo amen šaj den andre vaš e vzbura, so pes ačila adadžives. Bo aňi na džanas sar te phenel avri, so pes ačila.” Pal ola lava rozmukla le manušen.

20

O drom andre Macedonija the Troada

¹ Sar pes imar preačhile te vesekedinel, vičinda o Pavol ke peste le učeňiken, zoralarda len, obchudle pes a palis odgela andre Macedonija.

² Sar pregela ola phuva, delas len zor andro pačaben butere lavenca a avla andro Grecko.

³ Ačila ode trin čhon a palis kamla te džal la lođaha andre Sirija. Vašoda, hoj o Židi pes pre leste kidenas, rozgondolinda pes, hoj avela pale prekal e Macedonija.

⁴ Džanas leha o Sopater le Pyrroskero čhavo andral e Berea, o Aristarchos the o Sekundus andral e Tesalonika, o Gajos andral o Derbe, o Timoteus a andral e Azija o Tichikus the o Trofimus.

⁵ On gele anglal a užarenas amen andre Troada.

Uštavel le Eutichus andral o meriben

⁶ Pal o Inepos, sar pes chal o bi o droždengere mare, gelam la lođaha andral o Filipi a pandže dživesenca doavlam pal lende andre Troada, kaj ačilam efa džives.

⁷ Ešebno džives andro kurko, sar pes zgelam te phagerel o maro, o Pavol lenge vakerelas but o lav dži pal jepaš rat, bo pre aver džives kamla te džal het.

⁸ Andre upruno kher, kaj samas zgele, sas but lampi.

⁹ Jekh terno manuš, o Eutichus, bešelas andre oblaka. Vašoda, hoj o Pavol but vakerelas, cirdelas les pro soviben a zasuča avke zorales, hoj peła pal o trito poschodos tele. Sar les hazdle, sas mulo.

¹⁰ Ale o Pavol geła tele, čhiđa pes pre leste, obchudla les a phenda: “Ma daran tumen, bo leskeri duša hiňi andre leste.”

¹¹ Palis geła pale upre, phagerelas a chalas o maro. Vakerelas lenca dži tosara a palis geła het.

¹² Le terne manušes ande džidones a savoren sas olestar radišagos.

¹³ O Pavol amenge phenda, hoj kamel te džal pro pindre andro Assos. Amen gelam ode la lođaha sigeder a odarik majindam le Pavol te lel pre lođa.

¹⁴ Sar pes amenca arakhla andro Assos, ilam les andre lođa a avlam andre Mitilena.

¹⁵ Odarik gelam la lođaha het, pre dujto džives avlam paš o Chios a pre trito džives gelam la lođaha paš o Samos. Palis pre aver džives avlam andro Miletus.

¹⁶ Bo o Pavol peske phenda, hoj obdžala o Efezus a na ačhela ode, hoj pes te na zlikerel andre Azija. Bo kamelas te avel pro Letnice (Turice) andro Jeruzalem, te pes oda diňahas.

O Pavol oddžal andral o Miletus

17 Andral o Miletus bičhađa andro Efezus a vičinda ke peste le phurederen andral e khang-eri.

18 Sar avle paš leste, phenda lenge: “Tumen džanen, hoj ešebne dživesestar, kanastar avlom andre Azija, somas calo časos maškar tumende.

19 Služinavas le Rajeske andre cali pokora le apsenca prekal o probi (skuški), so pre ma avenaš le Židendar.

20 Nič olestar, so tumenge ulahas pre chasna, na garuđom andre. Ale vakeravas a sikavavas tumen anglo manuša pal o khera

21 a vakeravas o svedectvo le Židenge the le Grekenge, hoj pes te visaren ko Del a te pačan andre amaro Raj Ježiš Kristus.

22 Ale akana o Duchos man ispidel, hoj te džal andro Jeruzalem, choc na džanav, so pes manca ode ačhela.

23 Ča ajci džanav: O Sentno Duchos mange furt sikavel pal o fori a phenel, hoj man užarel e bertena the o pharipen.

24 Ale pal miro dživipen mange na džal. Džal mange ča pal oda, hoj te dodenašav miro denašiben a te dokerav e služba, so priiľom le Rajestar le Ježišostar – hoj te vakerel avri o evaňjelium pal le Devleskero lačhipen (milost).

25 Akana džanav, hoj ňiko tumendar, maškar kaste phiravas a vakeravas pal o Devleskero krališagos, man imar buter na dikhela.

26 Vašoda tumenge adadžives phenav, hoj som žužo savoredženengere ratestar.

27 Bo me tumenge phendom sa, so kamel o Del; nič tumenge na garuđom andre.

28 Merkinen pre tumende the pro calo stados, andre savo tumen o Sentno Duchos ačhađa sar pastoren, hoj te čalaren le Devleskeri khangeri, so peske cindā peskere rateha.

29 Bo me džanav, hoj avena maškar tumende dzive ruva (vlki), save na sajina o stados, sar me džava het.

30 Bo mek the maškar tumende ena ajse manuša, save previsarena o lava, hoj ča te cirden pal peste le učeņiken.

31 Vašoda merkinen! Ma bisteren pre oda, hoj rat-džives trin berš na preačhilom sakoneske tumendar te vakerel le apsenca pre godi.

32 Avke akana, phralale, dav tumen le Devleske a mukav tumenge leskero lav pal leskero lačhipen (milost), so tumen šaj del zor te barol a so tumen del o dēdictvos savore sentnenca.

33 Me na kamlom ņikaskero rup abo somnakaj, abo varekaskere gada.

34 Tumen korkore džanen, hoj zarodavas korkoro mire vastenca pre oda, so mange the olenge, save sas manca, kampelas.

35 Savoro tumenge sikadom, hoj kempel te kerel buči, te likerel le slaben a te na bisteren pro lava le Rajeskere le Ježišoskere, bo ov phenda: ‘Bachtaleder hin te del, sar te lel.’ ”

36 Sar oda dophenda, geľa pro khoča savoredženenca a modlinda pes.

37 A avľa pre savoredženende baro roviben, obchudenas le Pavol pašal e meň a čumidenas les.

³⁸ Nekbuter len dukhalas oda, so o Pavol phenda, hoj imar buter les na dikhena. A ligende les dži paš e lođa.

21

Le Pavloskero drom andro Jeruzalem

¹ Sar gelam lendar het, odgelam la lođaha pro moros. Rovnones doavlām pro ostrovos Kos, pre aver džives pro ostrovos Rodos a odarik andro foros Patara.

² Ode arakhlām lođa, so džalas andre phuv Fenicija, a gelam laha.

³ Dikhahas dural o ostrovos Ciprus, obgelam les pal e balogñi (ľavo) sera a džahas la lođaha andre Sirija. Zaačilam andro foros Tir, bo ode kampla te thovel tele pal e lođa oda, so lidžalas.

⁴ Arakhlām ode le učeņiken a ačilām ode eŧta dživesa. Ola učeņika phenenas le Pavloske prekal o Duchos, hoj te na džal upre andro Jeruzalem.

⁵ Sar pregele ola eŧta dživesa, džahas dureder. Savoredžene le romņijenca the le čhavenca amen ligende dži avri pal o foros. Ode pro brehos gelam pro khoča a modlindām pes.

⁶ Sar lendar odgelam, gelam andre lođa a on gele pale khere.

⁷ Džahas la lođaha dureder andral o Tir andro foros Ptolemaida. Ode palikerđam le phralenge a ačilām ode jekh džives.

⁸ Palis pre aver džives odgelam le dromeħa a doavlām andre Cezarea. Ode gelam andro kher ko Filip, savo sas evaņjelistas, a ačilām ke leste.

Ov sas jekh ole efta služobnikendar, save sas avrikidle andro Jeruzalem.

⁹ Les sas štar pačivale čhaja a on prorokinas.

¹⁰ Medik ode samas a ačhilam ode buter dživesa, avla ode varesavo prorokos, o Agabus, andral e Judsko.

¹¹ Sar avla paš amende, iła le Pavloskero sirimos, phandľa peske o vasta the o pindre a phenda: “Kada phenel o Sentno Duchos: ‘Kavke phandena andro Jeruzalem ole muršes, kaskero hin kada sirimos, a dena les andro vasta le manušenge, save nane Židi.’ ”

¹² Sar oda šundam, mangahas les the amen the o phrala andral o foros, hoj te na džal upre andro Jeruzalem.

¹³ Ale o Pavol odphenda: “So keren? Soske roven a dukhaven miro jilo? Bo me som pririchtimen, na ča man te del te phandel, ale the te merel andro Jeruzalem vaš o nav le Rajeskero le Ježišoskero.”

¹⁴ Sar dikhlam, hoj pes na del te prevakerel, preačilam a phendam: “Mi ačhel pes e voła le Rajeskeri.”

¹⁵ Pal ola dživesa pes pririchtindam a gełam upre andro Jeruzalem.

¹⁶ Avenas amenca the varesave učeňika andral e Cezarea a liġenenas amen ko Mnason, bo ke leste majindam te bešel. Ov sas andral o Ciprus a sas jekh le čirlatune učeňikendar.

O Pavol andro Jeruzalem

¹⁷ Sar doavlam andro Jeruzalem, o phrala amen radišagoha priile.

18 Pre aver džives geľa o Pavol amenca ko Jakob a avle ode the savore phuredera.

19 Palikerďa lenge a chudľa lenge te vakerel avri savoro, so kerďa o Del mařkar o Nařidi prekal le Pavloskeri sluřba.

20 Sar oda on řunde, lařarenas le Devles a phende: “Dikhes phrala, hoj igen but řidi paćandile a on savore hine oddine le Zakonoske.

21 Pal tute pes dořunde, hoj sikaves le řiden, save dživen mařkar o Nařidi, hoj te oddřan le Mojřiřostar, bo phenes lenge, hoj te na obćhinen (obrezinen) le ćhavoren a te na dolikeren o tradiciji.

22 Akana, so kereha? Bo savore lendar pes dořunena, hoj tu avľal.

23 Ker oda, so tuke phenas: Hin amen řtar muřša, save dine lav le Devleske.

24 Le len tuha a jekhetane lenca tut obřuřar a poćin vař lenge, hoj peske te den te hoľinel o řere. Palis savoredřene prindřarena, hoj nane ćaćipen oda, so pal tu řunde, ale hoj the tu korkoro dolikeres o Zakonos.

25 Le Nařidenge, save paćandile, amen pis-indam, hoj te na keren o lubipen a te na chan o rat, aňi oda, so hin obetimen le modlengje, aňi le tasade džvirinakere masestar.”

26 Akor iľa o Pavol ole muřřen a pre aver džives pes lenca diňa te obřuřarel. Geľa andro chramos a diňa le rařajenge te džanel, keci dživesa pes obřuřarena a hoj pal ola dživesa pes anela e obeta vař dojekh lendar.

O řidi zalen le Pavol

27 Sar imar predžalas ola efta dživesa, dikhle les andro chramos o Židi andral e Azija a marde upre savore manušen.

28 Chudle les a vriskinenas: “Muršale andral o Izrael, pomožinen! Kada hin oda manuš, savo savoredženen všadzik sikavel a vakerele pro Izraeliti, pro Zakonos the pre kada than. Mek the le Greken and’a andro chramos a melarđa kada Sentno Than!”

29 Bo angloda dikhle le Trofimus andral o Efezus le Pavloha andro foros a gondolinenas peske, hoj les o Pavol iła andro chramos.

30 Calo foros pes vzburiŋđa a o manuša pal dojekh sera ode denašenas. Chudle le Pavol, lidžanas les avri andral o chramos a takoj phandle o brani.

31 Androda, sar les imar džanas te murdarel, pes došunđa o velitelis upral o ezeros slugađa, hoj hin bari vika andro Jeruzalem.

32 Ov peha takoj iła le slugađen the le velitelēn upral o šel a denašla maškar lende. Sar dikhle o manuša le velitelis the le slugađen, preačhile te marel le Pavol.

33 O velitelis avla paš leste, chudla les a diňa les te phandel duje lancenca. Phučla lendar: “Ko hin kada manuš? So kerđa?”

34 Ale sako ole but manušendar vriskinełas vareso aver. Sar pes o velitelis angle vika našti dodžanla o čačipen, rozkazinđa, hoj les te len andre kasarňa.

35 Sar avla o Pavol paš o garadiči (ganki), ačhila pes oda, hoj les mušinde o slugađa te lidžal pro vasta anglo manuša,

³⁶ bo savore ola but nipi džanas pal leste a vrisकिनenas: “Murdaren les!”

O Pavol privakerel

³⁷ Sar les imar kamenas te lidžal andre kasarňa, phenda o Pavol le veliteliske: “Šaj tuke vareso phenav?” A ov odphenda: “Džanes te vakerel andre Grekengeri čhib?”

³⁸ Na sal tu oda Egiptanos, savo anglo vajkeci dživesa marda upre a ligenda pre pušta štar ezera (4 000) živaňen?”

³⁹ O Pavol phenda: “Me som Židos, občanos andral o Tarzus, savo hin nachocsavo foros andre phuv Cilicija, a mangav tut, domuk mange te prevakerel ko nipi.”

⁴⁰ Sar leske domukla, ačila o Pavol pro garadiči a kerđa le manušenge le vasteha, hoj te čhiten. Sar sas savoredžene čhit, prevakerđa ke lende andre Hebrejiko čhib.

22

¹ A o Pavol phenda: “Muršale, phralale the dadale! Šunen akana, so me pre oda phenav.”

² Sar šunde, hoj ke lende prevakerđa andre Hebrejiko čhib, sas mek cicheder.

³ A phenda: “Me som Židos, ulilom (pes narodindom) andre Tarzus andre phuv Cilicija, ale barilom avri andre kada foros. A ciknovarestar o Gamaliel sas miro učitelis. Ode siklilom o Zakonos amare dadengero a džavas pal o Del avke sar the tumen adadžives.

⁴ Somas oda, so džalas pre ola, save pačandile o evaňjelium a varesaven the diňom te murdarel. Phandavas a davas andre bertena le muršen the le džuvlën.

⁵ Mire švedki hine o nekbareder rašaj the savore phuredera. Sar lendar chudľom o ľila pro phrala, džavas andro Damaskus, hoj len te phandav a te anav andro Jeruzalem, hoj len te potrestinen.

Le Pavloskero svedectvo

⁶ Ačhila pes mange, sar džavas imar paš o Damaskus, avke vaj pro dilos, hoj jekhvareste avľa andral o ňebos igen zoralo svetlos a zaučharda man andre.

⁷ Peľom pre phuv a šundom o hangos, so mange phendã: ‘Saul, Saul, soske pre mande džas?’

⁸ A me odphendom: ‘Ko sal, Rajeja?’ Odphendã mange: ‘Me som o Ježiš Nazaretsko, oda, pre kaste tu džas.’

⁹ Ola, save sas manca, dikhle oda svetlos a darandile, ale o hangos, so manca vakerelas, na šunde.

¹⁰ Me phendom: ‘So majinav te kerel, Rajeja?’ O Raj mange odphendã: ‘Ušti a dža andro Damaskus. Ode pes tuke phenela savoro, so mušines te kerel.’

¹¹ Ole zorale svetlostar na dikhavas nič a vašoda man ľigenenas le vastestar ola, save sas manca. Avke gelom andro Damaskus.

¹² Avľa varesavo Ananijaš, pobožno murš, savo dolikerelas o Zakonos. Savore Židi, save ode bešenas, mištes vakerenas pal leste.

¹³ Ačhila paš ma a phenda mange: 'Phrala, Saul, dikh pale!' A takoj mange phundrile o jakha a dikhlom les.

¹⁴ O Ananijaš phenda: 'O Del amare dadengero peske tut anglal kidna avri, hoj te prindžares leskeri voła a te dikhes ole Čačipnaskeres a te šunes o hangos andral leskero muj.

¹⁵ Bo aveha leskero švedkos maškar savore manuša a vakereha pal oda, so dikhlal the šundal.

¹⁶ Akana, so užares? Ušti, de tut te bolel, obžuzar tut tire binendar a lašar o nav le Rajeskero.'

¹⁷ Sar avlom pale andro Jeruzalem a modlinavas man andro chramos, dikhlom videňje.

¹⁸ Dikhlom le Rajes, sar mange phenel: 'Sidar a dža avri andral o Jeruzalem, bo na prilena tire lava pal mande.'

¹⁹ Me phendom: 'Rajeja, on džanen, hoj me džavas pal o sinagogi pre ola, save pačan andre tu, a phandavas len andre bertena a maravas len.

²⁰ The akor, sar murdarde tire švedkos le Štefan, me somas ode a davas lenge o čačipen, sar les murdarenas, a ačhavas paš lengere gada, medik les na murdarde le barenca.'

²¹ Androda mange phenda: 'Dža, bo me tut bičhavava dur maškar o manuša, save nane Židi.' "

O Pavol phenel, hoj hino Rimaňiko občanos

²² Šunenas les dži akor, medik na phenda kada lav. Palis chudle zoraha te vriskinel a phende:

“Murdar les! Kajso manuŝ mi džal het pal o svetos! Naŝti dživel!”

²³ Sar vriskinenas a čhivkerenas o uprune gada pal peste tele the o prachos andro luftos,

²⁴ phenda o velitelis, hoj te len le Pavol andro kasarŝi. Prikazinda, hoj les te zbičinel a palis te ŝunen avri, bo kamla pes te dodžanel, vaŝ soske pro Pavol avke vriskinenas.

²⁵ Sar les ile te zbičinen, phenda o Pavol le veliteliske upral o ŝel slugada, savo ode ačhelas: “Či ŝaj maren bičoha le Rimaňike občanos bi o sudos?”

²⁶ Sar oda ŝunda o velitelis upral o ŝel, geľa oda te phenel peskere veliteliske: “So kereha? Bo kada manuŝ hino Rimaňiko občanos!”

²⁷ Akor avľa o velitelis paŝ o Pavol a phenda leske: “Phen mange, sal tu Rimaňiko občanos?” Ov odphenda: “He, som.”

²⁸ O velitelis odphenda: “Me mange vaŝ o but love cindom oda, hoj te avav Rimanos.” O Pavol phenda: “Ale me ulilom (pes narodzindom) sar Rimaňiko občanos.”

²⁹ Avke lestar takoj odgele o slugada, save les kamle te marel. The o velitelis pes darandila, sar ŝunda, hoj o Pavol hino Rimaňiko občanos, bo diňa les te phandel.

O Pavol angle Bari Rada

³⁰ Pre aver džives kamelas miŝtes pes te dodžanel, so vakerenas o Židi, hoj kerda namiŝtes. Iľa leske pal o vasta tele o puta a phenda, hoj pes te zdžan o nekbareder raŝaja the e cali Bari Rada. Anda le Pavol a ačhada les angle lende.

23

¹ O Pavol dikhl̄as andro jakha le manuŝenge andral e Bari Rada a phenda: “Muršale, phralale! Dži adadžives me dživav avke, hoj miro jilo hino žužo anglo Del.”

² Ale o nekbareder rašaj, o Ananijaš, phenda olenge, save ačhenas paš o Pavol, hoj les te maren pal o muj.

³ Akor leske o Pavol phenda: “Marela tut o Del, tu parni falo! Bešes ade, hoj man te sudzines pal o Zakonos, ale phenes, hoj man te maren – a keres oda, so o Zakonos na phenel!”

⁴ Ola, save ode ačhenas, phende: “Tu rakines le Devleskere nekbareder rašaske?”

⁵ O Pavol odphenda: “Na džanavas, phralale, hoj ov hino o nekbareder rašaj, bo hin pisimen: *‘Na vakereha namištes a na košeha oles, ko lidžal tire manušen!’*”

⁶ Sar pes o Pavol dodžanla, hoj jepaš andral e Bari Rada hine Saduceja a aver jepaš Farizeja, vriskinda: “Muršale, phralale! Me som Farizejis, čhavo le Farizejiskero a sudzinen man vaš oda, hoj užarav pre oda, hoj o mule uštena andral o meriben!”

⁷ Sar oda phenda, chudle pes te vesekedinel o Farizeja the o Saduceja maškar peste a ola, save sas zgele, pes rozulade pro duj seri.

⁸ Bo o Saduceja phenen, hoj našti te uštel andral o meriben, hoj nane aňjela, aňi duchi, ale o Farizeja pačan the oda the ada.

⁹ A sas olestar bari vika. Andre oda uštîle upre varesave Farizeja, save sas avrisikade andro Židoviko Zakonos, a phenenas: “Na dikhas nič

nalačo pre kada manuš. A so te ke leste prevakerđa o duchos abo o aňjelos? [Te na pes ačhavas le Devleske!]"

¹⁰ Sar pes furt buter veseke dinenas, daralas pes o velitelis, hoj te na rozcir den le Pavol. Vašoda phendā le slugadenge, hoj les te džan te cirdel lendar avri a te lidžan les andro kasarňi.

¹¹ Pre aver rat avla o Raj ke leste a phendā: "Ma dara tut Pavol, bo sar pal ma zoraha svedčinehas andro Jeruzalem, avke mušines te svedčinel the andro Rim."

O Židi pes dothoven pro Pavol

¹² Sar avla avri o kham, dovakerde pes vare-save Židi a ile pre peste vera, hoj na chana aňi na pijena, medik na murdarena le Pavol.

¹³ Ola, save ile vera, sas buter sar saranda (40).

¹⁴ Avle ko nekbareder rašaja the ko phuredera a phende: "Ilam pre peste vera, hoj na laha nič andro muj, medik na murdaraha le Pavol.

¹⁵ Avke akana tumen the e Bari Rada mangel le velitelis, hoj les tajsja te anel tele ke tumende. Keren avke, sar te les kamlanas buter te šunel avri pal leskeri veca. A amen sam pririchtimen les te murdarel mek sigeder, sar ade doavela."

¹⁶ Ale sar le Pavloskera pheňakero čhavo šunđa, so kamen te kerel, avla andre kasarňa a diňa oda te džanel le Pavloske.

¹⁷ O Pavol peske vičindā jekhe velitelis upral o šel a phendā: "Lidža kale terne manušes ko peskero velitelis, bo kamel leske vareso te phenel."

¹⁸ Avke les iľa, ligendā les ke peskero velitelis a phendā: "O bertenošis o Pavol peske man

vičinda a mangla man, hoj te anav kale terne manuŝes ke tu, bo kamel tuke vareso te phenel.”

¹⁹ O velitelis les ila vastestar sikra pre sera a phučla lestar: “So mange kames te phenel?”

²⁰ Ov phenda: “O Židi pes dovakerde, hoj tut mangena, hoj tajsja te anes le Pavol angle Bari Rada, a kerena avke, sar te pes kamlehas pal leste vareso buter te dodžanel.

²¹ Ale ma de tut lenge te prevakerel, bo buter sar saranda (40) murša pre leste džan. On ile vera, hoj na chana aňi na pijena, medik les na murdarena. Akana imar hine pririchtimen a ča užaren pre oda, hoj lenge tu te domukes.”

²² Palis premukla o velitelis le terne manuŝes a prikazinda leske: “Ma phen ņikaske avri, hoj mange oda phenda!”

Le Pavol lidžan andre Cezarea

²³ Palis o velitelis peske vičinda varesave duje velitelen upral o ŝel a phenda: “Pririchtinen duj ŝel (200) slugađen the eftavardeš (70) muršen pro graja a mek duj ŝel (200) slugađen le kopijenca, hoj te džan eňa orendar rači andre Cezarea.”

²⁴ Prikazinda, hoj te anen le grajes, te thoven upre le Pavol te bešel a bachtale te lidžan ko vladaris Felix.

²⁵ A pisinda leske kajso lil:

²⁶ “O Klaudius Lisijaš palikerel le lače vladariske le Felixoske!

²⁷ Kale manuŝes zaile o Židi a kamle leš te murdarel, ale avlom le slugađenca a cirdňom lenge les avri andral o vasta, bo dodžanlom man, hoj hino Rimaňiko občanos.

²⁸ Kamlōm man mištes te dodžanel, soske pre leste vakeren a ligendōm les angle lengeri Bari Rada.

²⁹ Avlōm pre oda, hoj pre leste vakeren vaš varesave lava andral lengero zakonos, ale na kerda nič, vaš soske mušindahas te merel, abo te džal andre bertena.

³⁰ Sar mange dine te džanel, so o Židi kamen te kerel kale muršeske, takoj les bičhadōm ke tute. Prikazindōm olenge, save pre leste vakeren, hoj te phenen oda tuke, te len hin vareso pre leste. [Av bachtalo!]

³¹ Avke o slugađa kerde oda, so lenge sas phendo. Ile le Pavol a ligende les prekal e rat andre Antipatrída.

³² Pre aver džives ola, save džanas pro graja, gele dureder le Pavloha a okla slugađa gele pale andre kasarňa.

³³ Sar doavle andre Cezarea, dine le vladariske o lil a ačhade angle leste le Pavol.

³⁴ O vladaris pregenda o lil a phučla lestar, andral savi provincija hino. Sar pes dodžanla, hoj hino andral e Cilicija,

³⁵ phenda: “Sar ena ade ola, save pre tute vakeren, šunava tut avri.” A prikazinda, hoj les te stražinen andre le Herodesiskero palacis.

24

Vakeren pro Pavol anglo vladaris

¹ Pal o pandž dživesa avla tele o nekbareder rašaj Ananijaš le phurederenca the le Tertulloha, savo sas baro manuš andro vakeriben, hoj te vakeren pro Pavol anglo vladaris.

² Vičinde le Pavol a o Tertullus chudľa pre leste te vakerel: “Nekbareder Felix, amen džanas, hoj prekal tu avľa baro smirom a prekal tiri godi hin andre kada narodos feder dživipen!

³ Amen furt andre savoro, ó, baro Felix, všadzik tuke igen palikeras!

⁴ Ale hoj tut but te na zlíkerav, mangav tut, hoj amen sikra te šunes avri andre tiro lačhipen.

⁵ Bo avľam pre oda, hoj kada manuš hino sar nasvaliben, kerel upre le Židen a anel nasmirom maškar lende pal calo svetos. Lidžal e sekta, savi pes vičinel o Nazariti,

⁶ a kamelas te meľarel o chramos. Amen les chudľam [a kamlamas te sudzinel pal amaro zakonos,

⁷ ale avľa o velitelis Lisijaš a cirdňa les bara zoraha avri andral amare vasta a iľa les het.

⁸ Palis prikazindľa olenge, save pre leste vakerenas, hoj te aven ke tu.] Sar tu lestar phučeha, the korkoro tut dodžaneha pal oda savoro, so amen pre leste vakeras.”

⁹ O Židi ačhenas vaš o Tertullus a denas les čačipen.

O Pavol anglo Felix

¹⁰ Sar kerďa o vladaris le vasteha le Pavloske, hoj te vakerel, phendľa o Pavol: “Džanav, hoj imar but berš sudzineš kada narodos. Vašoda phenava bi e dar o čačipen pal mande.

¹¹ Bo šaj tut dodžanes, hoj nane oleske buter sar dešuduj (12) džives, sar man gelom te modľinel andro Jeruzalem.

12 A na arakhle man varekaha te vakerel aňi te marel upre le nipen andro chramos, andro sinagogi, aňi andro foros.

13 Aňi tuke oda naŝti presikaven, so pre mande akana vakeren.

14 Ale oda tuke avri phenav, hoj me sluŝinav mire dadengere Devleske ole dromeha, so on viĉinen sekta. Paĉav savoreske, so hin pisimen andro Zakonos the Proroka.

15 Uŝarav pro Del a paĉav oleske, hoj uŝtena andral o meriben o ĉaĉipnaskere the o nalaĉhe – avke sar the on.

16 Vaŝoda kerav sa, hoj man te el ŝuŝo jilo anglo Del the anglo nipi.

17 Pal o buter berŝ avlom andro Jeruzalem, hoj te anav mire narodoske almuŝni, dari the obeti.

18 Diňom man te ŝuŝarel a palis varesave Ŝidi andral e Azija man arakhle andro chramos. Na sas ode manca ņisave nipi, aňi na sas vika.

19 On akana kade majinde te aĉhel angle tu, hoj te vakeren, so len pre mande hin.

20 Abo kala, save hine ade, mi phenen ĉi arakhle pre mande nalaĉhipen akor, sar aĉhavas angle Bari Rada.

21 Ńiĉ, ĉa oda jekh lavoro, so phendom, sar aĉhavas angle lende, a vriskindom: ‘Adadžives man sudzinen vaŝ oda, bo sikavav, hoj o mule uŝtena andral o meriben.’ ”

22 Sar oda ŝuňda o Felix, bo ov miŝtes džanelas pal oda paĉaben, prethoda lengero sudos a phenda: “Sar avela o velitelis Lisijaŝ, palis rozsudzinava tumari veka.”

23 Phenda le veliteľiske upral o šel, hoj te phanden le Pavol andre loki bertena a te domukel leskere učenikenge te avel a te anen leske oda, so kempel.

O Pavol anglo Felix the Druzilla

24 Pal vajkeci dživesa avľa o Felix peskera romňaha la Druzillaha, savi sas Židkiňa, bičhada pal o Pavol a šunelas les, so vakerel pal o pačaben andro Ježiš Kristus.

25 Sar vakerelas o Pavol pal o spravodlišagos, pal oda, hoj pes te zlikeras le žadoscendar, the pal o sudos, so avela, darandila o Felix a phenda: “Akana imar dža, ale sar man ela časos vičinava tut.”

26 Ale androda ov užarelas, hoj les o Pavol dela love, hoj les te premukel. Vašoda pal leste the buterval bičhavelas a vakerelas leha.

27 Sar pregeľa duj berš, o Porcius Festus ačhila vladaris pal o Felix. O Felix kamelas te avel pre dzeka le Židenge, vašoda mukľa le Pavol andre bertena.

25

Kamel te el sudzimen anglo Cisarıs

1 Trin džives pal oda, sar o Festus avľa andre odi provincija, odgeľa andral e Cezarea upre andro Jeruzalem.

2 Avle paš leste o nekbareder rašaja the anglune le Židendar, hoj te vakeren pro Pavol. Mangenas le Festus,

³ hoj te kerel lenge pre dzeka a te bičhavel vaš o Pavol, hoj les te anel andro Jeruzalem. Bo o Židi le dromeha les kamle te murdarel.

⁴ Ale o Festus odphenda, hoj o Pavol mušinel te ačhel andre bertena andre Cezarea a hoj ov korkoro ode maj džala.

⁵ A phenda: “Tumare anglune mi aven manca a te len hin pre oda murš vareso, ode pre leste mi vakeren.”

⁶ O Festus ačila maškar lende vaj ochto abo deš džives a palis odgeľa tele andre Cezarea. Pre aver džives bešla o Festus, hoj te sudzinel a diňa te anel le Pavol.

⁷ Sar avľa o Pavol, ačhile pašal leste o Židi, save avle andral o Jeruzalem, a vakerenas pre leste but bare veci, so našti dokazinenas.

⁸ O Pavol pes brañinelas a phenda: “Na phendom nič, aňi pre le Židengero Zakonos, aňi pro chramos, aňi pro Cisarís.”

⁹ O Festus kamľa te avel pre dzeka le Židenge a odphenda le Pavloske: “Kames te džal upre andro Jeruzalem, hoj te aves ode sudzimen angle mande?”

¹⁰ Ale o Pavol odphenda: “Me akana som anglo Cisariskero sudos a ade majinav te el sudzimen. Tu džanes mištes, hoj na kerđom le Židen nič nalačo.

¹¹ Te kerđom vareso nalačo, vaš soske mušinav te merel, na darav man te merel. Ale te nane nič čačo, so pre mande kala Židi vakeren, űiko man našti del lenge andro vasta. Mi sudzinel man o Cisarís!”

¹² Akor pes o Festus dovakerda peskera radaha a phenda: “Ko Cisarís tut manglal, ko Cisarís džaha!”

O Pavol anglo Agrippa the Bernika

¹³ Pal vajkeci dživesa avle andre Cezarea o kralís Agrippa the e Bernika te dikhel le Festus.

¹⁴ Sar imar ode sas buter dživesa, diňa te džanel o Festus le kralíske pal o Pavol a phenda: “O Felix ade mukla varesave bertenošís.

¹⁵ A sar somas andro Jeruzalem, avle ke ma o nekbareder rašaja the o phuredera le Židengere a mangelas man, hoj les te odsudzinav.

¹⁶ Me lenge phendom, hoj o Rimana našti den le bertenošís andro vasta olenge, save pre leste vakeren, medik les na šunen avri angle lende, hoj the ov pes te brañinel pre oda, so vakeren.

¹⁷ Avke avle o Židi kade pal mande, me takoj pre aver džives bešlom a diňom te anel ole manušes, hoj les te sudzinav.

¹⁸ Ola, save pre leste vakerenas, ačhenas pašal leste, ale na vakerenas pre leste varesave bare veci, sar me užaravas, hoj vakerena.

¹⁹ Ale veseke dinenas pes leha vaš peskero pačaben the pal varesavo Ježiš, savo muľa, pal kaste o Pavol phenel, hoj dživel.

²⁰ Me na džanavas so te kerel andre kadi veka, vašoda lestar phučlom, či na kamel te džal andro Jeruzalem, hoj les ode te sudzinen.

²¹ Vašoda, bo o Pavol pes mangla ko Cisarís, hoj les te sudzinel, me prikazindom, hoj te ačhel andre bertena, medik les na bičhavava ko Cisarís.”

22 O Agrippa phenda le Festoske: “The me kamľomas te šnel ole manušes.” Ov phenda: “Tajsa les šneha.”

23 Avke pre aver džives avľa o Agrippa the e Bernika bare rajikaňibnaha pre oda than, kaj pes sudzinel. Avle leha o bare veliteľa the o bare raja andral o foros a o Festus prikazinda, hoj te anen le Pavol.

24 O Festus phenda: “Kralina Agrippa the savore, save san amenca kade! Dikhen kale manušes, vaš savo man mangelas igen but Židi andro Jeruzalem the kade a vriskinenas, hoj na tromal buter te dživel.

25 Ale me achaliľom, hoj na kerďa nič, vaš soske mušindahas te merel. No ov pes mangľa ko Cisarıs a me phendom, hoj les ode bičhavava.

26 Ale nane man so pal leste te pisinel le Cisarıske. Vašoda les andom angle tumende a nekbuter angle tute, kralina Agrippa, hoj te džanav so te pisinel, sar les šunaha avri.

27 Bo mange pes dičhol, hoj nane mištes te bičhavel ode bertenošıs, medik na pısınava, so kerďa.”

26

O Pavol vakerel anglo Agrippa

1 O Agrippa phenda le Pavloske: “Domukav tuke, hoj te vakeres vaš peste.” Akor hazdňa o Pavol o vast a phenda:

2 “Bachtalo som, kralina Agrippa, hoj šaj adadžives vakerav vaš ma anglal tute pal ola savore veci, so pre mande o Židi vakeren.

3 Vašoda, bo tu mištes prindžares le Židengere tradiciji the oda, so len rozulavel, mangav tut, hoj man te šunes avri phundrade jileha.

4 Savore Židi džanen miro dživipen terņipnastar, prindžaren, savo sas ešebnovar (peršovar) andre miro narodos the andro Jeruzalem.

5 Prindžaren man ešebnovarestar a te kamlehas, šaj phenen avri, hoj dživavas sar jekh le Farizejendar, save igen dolikeren savoro andre amaro pačaben.

6 The akana ačhav anglo sudos vašoda, bo pačav ole laveske, so diňa o Del amare dadenge.

7 Oda lav, so phendā o Del, furt užaren o dešuduj (12) fajti andral amaro narodos, sar lašaren le Devles rat-džives. A vaš oda, so me pačav the užarav, o Židi pre mande vakeren, kralina Agrippa.

8 Soske tunen phenen, hoj našti te pačal oleske, hoj o Del uštavel le mulen?

9 Me mange tiš gondolinavas, hoj mušinav zoraha te džal pre dojekh, ko pačal andro nav Ježiš Nazaretsko.

10 A andro Jeruzalem oda the kerdom. O nekbareder rašaja mange domukle te phandel but sentnen andro berten. A sar len murdarenas, the me davas miro lav ke oda, hoj len te murdaren.

11 Pal savore sinagogi len buterval maravas a ispidavas len, hoj te zaprinen peskero pačaben. Andre bari cholī pre lende džavas a lavas len palal dži andro aver fori.

O Pavol phenel sar pes visarda

¹² Aleha džavas the andro Damaskus. O nekbareder rašaja mange oda domukle a dine man pravos.

¹³ Kralina, sar džavas pro dilos pal o drom, dikhłom andral o ňebos svetlos zoraleder sar o kham. Oda jekhwareste man zaučharda andre the olen, save sas manca.

¹⁴ Savore pełam pre phuv a šundom o hangos, so mange andre Hebrejiko čhib phenda: ‘Saul, Saul, soske pre mande džas?’ Phares tuke ela, te aveha sar guruv, so ruhinel andre peskero rajeskero špicos.

¹⁵ A me phendom: ‘Ko sal, Rajeja?’ O Raj phenda: ‘Me som o Ježiš, pre kaste tu džas.’

¹⁶ Ale ušti a ačhav tut pro pindre. Bo man tuke sikađom, hoj te aves miro služobňikos a te vakeres pal oda, so dikhłal, the pal oda, so tuke sikavava.

¹⁷ Lava tut avri andral o vasta le Židenge the andral e zor avre narodenge, ke save tut me akana bičhavav,

¹⁸ hoj te phundraves lengere jakha, hoj pes te visaren le kalipnastar ko svetlos the le bengeskera zoratar ko Del, hoj lenge te el odmukle o bini a hoj len te el o than maškar ola sentna, save pačan andre ma.’

Phenel pal leskeri služba

¹⁹ Avke, kralina Agrippa, me kerđom, so šundom andro viđeňje andral o ňebos.

²⁰ Me vakeravas ešeb (peršo) andro Damaskus the andro Jeruzalem the pal cali Judsko phuv a palis the le Nažidenge, hoj pes te visaren le

binendar ko Del a hoj te sikaven oda peskere skutkenca.

²¹ Vašoda man o Židi chudle andro chramos a kamenas man te murdarel.

²² Ale o Del mange pomožinda, a vašoda ačhav dži adadžives a vakerav savorenge, či sluhaske abo kraliske. A na vakerav nič aver, ča oda, so prorokinde o Proroka the o Mojžiš,

²³ hoj o Kristus cerpinela the uštela ešebno andral o meriben a vakerela le Židenge the avre narodenge pal o svetlos.”

²⁴ Sar o Pavol ačhelas vaš peste a kada vakereelas, phenda o Festus zorale hangoha: “Tu na sal paš e godi, Pavol! Igen but siklilal a oda tut lidžal andro diliņipen!”

O Festus na kamel te pačal

²⁵ Ale o Pavol phenda: “Me na som dilino, nekbareder Festus, ale vakerav o čačipnaskere lava andral e sastī godi.

²⁶ Bo o kralis džanel pal kala veci, vašoda leske bi e dar avke vakerav, bo džanav mištes, hoj nane nič sostar na džanlahas. Bo oda pes na ačhila varekaj andro kutos.

²⁷ Kralina Agrippa, pačas le prorokenge? Džanav, hoj pačas.”

²⁸ O Agrippa phenda le Pavloske: “Imar na kampla but, hoj man te prevakeres, hoj te ačhav Krestanoske.”

²⁹ Ale o Pavol phenda: “Či ačheha akana vaj pozneder, mangav mange le Devlestar, hoj na ča tu, ale the savore, save man adadžives šunen, te aven ajse, sar som me, ale bi e kala puta.”

³⁰ Sar oda phenda, uštıla o kralis, o vladaris, e Bernika the ola, save lenca bešenas.

³¹ A sar džanas, phenenas jekh avreske: “Kada manuš na kerel nič, vaš soske mušindahas te merel vaj te avel andrephandlo.”

³² O Agrippa phenda le Festoske: “Te kada manuš pes na manglahas ko Cisaris, šaj les premuklamas.”

27

O Pavol džal andro Rim

¹ Sar sas phendo, hoj te džas la lođaha andre Italija, oddine le Pavol the varesave avren bertenošën le veliteliske, savo pes vičinelas Julius a sas andral e Cisariskeri čata.

² A bešlam pre lođa andral e Adramitija, so majinelas te džal la seraha pašal e Azija. Sar imar gelam, sas amenca o Aristarchos, o Macedončanos andral e Tesalonika.

³ Pre aver džives doavlam andro Sidon. Vašoda, hoj o Julius sas lačo le Pavloha, domukla leske te džal ko prijateľa, hoj les te den oda, so leske kampelas.

⁴ Sar odarik gelam het, muklam pes la lođaha pre aver sera pašal o ostrovos Ciprus, kaj e balvaj avke zorales na phurdelas pre amende.

⁵ Pregelam o moros la lođaha pašal e Cilicija the Pamfilija a doavlam ke Mira andre provincija Licija.

⁶ Ode arakhla o velitelis lođa andral e Alexandrija, so džalas andre Italija, a thođa amen upre.

⁷ But dživesa džahas la lođaha igen polokes a igen phares dochudlam pes paš o Knidus.

Vašoda, hoj e balvaj amenge na domukelas te džal avke, sar kamlam, gelam pašal o Salmon tele pašal o ostrovos Kreta.

⁸ Igen pharipnaha palis pregelam pašal leste a avlam pro than, so pes vičinelas Šukar Pristavos, pašes paš o foros Lasea.

⁹ Vašoda, hoj imar pregeľa but časos, dar sas te džal dureder la loďaha, bo pregeľa imar the o Postos* a avelas o jevend. Palis o Pavol lenge phenda:

¹⁰ “Muršale, merkinen, me dikhav, hoj nane mištes te džal dureder, bo na ča e loďa the oda, so hin andre loďa, našavaha, ale the amare dživipena.”

¹¹ Ale o velitelis buter pačalas le kapitanoske the oleske, kaskeri sas e loďa, sar le Pavloske.

¹² Vašoda, hoj na sas mištes te ačhel andre oda pristavos prekal o jevend, buter džene lendar peske phende, hoj džana odarik het. Bo kamenas pes varesar te dochudel dži andro Fenix a ode te ačhel prekal o jevend. O Fenix hin o pristavos pre Kreta, so hin phundrado pro juhozapados the severozapados.

E balvaj pro moros

¹³ Chudľa te phurdel e južno balvaj a gondolinenas peske, hoj imar dochudle oda, so peske phende. Hazdle upre o kotvi a džanas la loďaha pašes pašal e Kreta.

¹⁴ Ale na pregeľa but a demađa pre loďa zorali balvaj, so pes vičinel Eurakilon.

* **27:9** O Židoviko inepos Jom Kippur

15 Sar imar e balvaj e lođa zachudľa a našti la likerďam, pomukľam, hoj la te lidźal e balvaj.

16 Sar avlam paš o cikno ostrovos, so pes vičinel Kauda, ča ajci-ajci so zachraňindam e lodka, so pal peste cirdahas.

17 Cirdle la upre a palis zoraľarde e lođa le lanenca. Darahas, hoj te na demas tel o paňi andre pošakero than paš e phuv Libija, mukle tele la loďakeri lepeda a dine pes te lidźal la balvajake.

18 Vašoda, hoj e zoraľi balvaj amenca igen čhivkerelas, pro dujto džives čhivkerenas avri o veci andral e lođa.

19 A pro trito džives peskere vastenca čhivkerenas avri o sersamos la loďakero.

20 Sar imar buter dživesa pes na sikavenas aňi o kham aňi o čerčeňa a mek furt likerelas oda nalačo časos, preačilam imar te pačal, hoj pes zachraňinaha.

21 Sar imar buter dživesa na chalám nič, ačhiľa o Pavol maškar lende a phendá: “Kampľa man te šunel, muršale, a te na mukel pes andral e Kreta. Na ulahas tumen kada pharipen the kada našaviben.

22 Akana tumen mangav, hoj tumen pes te na daran, bo ňiko tumendar na našavela o džživipen, ča e lođa tašľola.

23 Bo adi rat ačhiľa paš mande o aňjelos le Devlestar, kaskero som the saveske služinav,

24 a phendá mange: ‘Ma dara tut, Pavol, bo mušines te ačhel anglo Cisarís! Dikh, o Del tuke diňa olen, save hine tuha andre lođa.’

²⁵ Vašoda, muršale, ma daran tumen, bo pačav le Devleske, hoj pes ačhela avke, sar mange phenda.

²⁶ Ale e balvaj amen lidžala pre varesavo ostrovos.”

²⁷ E dešuštarto (14.) rat amen ligenda e balvaj pro Adrijatiko moros a vaj pal jepaš rat pes dičholas le namornikenge, hoj doaven paš varesavi phuv.

²⁸ Merinde, keci tele hin o pañi, a sas saranda (40) metri. Sar gele la lođaha sikra dureder, pale merinde a sas tranda (30) metri.

²⁹ Daranas pes, hoj te na demen pro bar, mukle palunestar tele štar kotvi a mangenas pes, hoj te el imar džives.

³⁰ O namornika kamenas te denašel andral e lođa a mukle e lodka tele andro moros. Kamukeri pes kerenas, hoj kamen anglunestar te mukel tele o kotvi.

³¹ O Pavol phenda le veliteliske the le slugadenge: “Te kala na ačhena pre lođa, tumen naši aven zachrañimen.”

³² Akor prečhinde o slugađa o šele la lodkake a mukle, hoj te perel andro moros.

³³ Medik na avla avri o kham, mangla o Pavol savoren, hoj te chan, a phenda: “Adadžives imar hin dešuštarto (14.) džives, so užaren bokhaha a na chan nič.

³⁴ Vašoda tumen mangav, hoj te chan, bo oda hin prekal tumari zachrana. Ńikaske tumendar pes mek añi o bal pro šero na našavela!”

³⁵ Sar o Pavol oda dophenda, ila o maro a palikerđa le Devleske angle savorende, odphagla a chudla te chal.

³⁶ Savorenge avľa pale o radišagos a chanas the on.

³⁷ Pre lođa samas savore duj šel the eftavardeš the šov (276).

³⁸ Sar čalile le chabenestar, čivkerenas andral e lođa avri o điv (zrnos), hoj te el e lođa lokeder.

E lođa demel a tašlol

³⁹ Sar imar sas džives, na prindžarde oda than, ale dikhle varesavi zatoka a phende peske, hoj te pes oda dela, ta zaačhena la lođaha pre phuv.

⁴⁰ Odčhinde o kotvi pal soduj seri a mukle len tele andro moros. Rozphandle the o šele pro kormidli, hazdle upre e angluňi lepeda a kerinenas ko brehos.

⁴¹ Ale e lođa demađa pre pošakero than tel o paňi avke, hoj angluno kotor la lođake pes našti čhalavelas a palunestar o vlni phagerenas e lođa.

⁴² Akor kamle o slugađa te murdarel le bertenošēn, hoj te na varesavo chučel andro paňi a denašel.

⁴³ Ale o veliteľis upral o šel kamľa te zachraňinel le Pavol a na domukľa lenge te kerel oda, so kamenas. Phendľa, hoj ola, save džanen te plavinel, ešebne te chučen andro paňi a te doplavinen ke phuv.

⁴⁴ Ola aver manuša kamle te preplavinel pro kašta, abo pre varesave aver kotora pal e lođa. Kavke pes savore bachtales dochudle pre phuv a zachraňinde pes.

28

O Pavol pro ostrovos Malta

¹ Sar imar pes zachraňindam, akor prindžardam, hoj o ostrovos pes vičinel Malta.

² O manuša, save ode bešenias, amenge sikade bari pačiv, bo priile amen savoredženen a rozthode e jag, bo chudla te del brišind a sas šil.

³ Sar skidňa o Pavol upre šuke kaštora a thođa pre jag, avla avri o sap anglo tačipen a danderđa les andro vast.

⁴ O manuša, save ode bešenias, dikhle, sar leske figinel o sap pro vast, a phenenas jekh avreske: “Kada manuš mušinel te el vrahos, bo choc pes zachraňinda le morostar, the avke les diňa te merel e devli Spravodlišagos.”

⁵ Ale ov razindā tele le sapes andre jag a na ačhila pes leske nič nalačo.

⁶ On užarenas, hoj šuvlola, abo hoj perela jekhvareste tele mulo. Sar imar buter užarenas a dikhle, hoj pes leske nič nalačo na ačhel, visarde peskere lava a phende, hoj hino del.

⁷ Pašal oda than sas mali le načelňikos ole ostrovoske a leskero nav sas Publius. Priilas amen a trin džives pašal amende kerelas.

⁸ Ačhila pes, hoj le Publiuskero dad pašlolas strapimen andre horučka a igen les pretradelas. O Pavol geľa ke leste, modlinda pes, thođa pre leste o vasta a sastarda les.

⁹ Sar pes oda ačhila, avenas the aver nasvale manuša pal o ostrovos a sas avrisastarde.

¹⁰ On amenge presikade bari pačiv, a sar imar džahas la lođaha het, dine amen oda, so kampelas pro drom.

O drom andral e Malta andro Rim

¹¹ Pal o trin čhon odgelam het la lođaha andral e Alexandrija, so ačhila prekal o jevend pro ostrovos. La lođa sas znakos Dvojički.

¹² Sar doavlam la lođaha andro Sirakus, ačhilam ode trin džives.

¹³ Odarik džahas la lođaha pašal o brehos a doavlam andro Regium. Vašoda, hoj pre aver džives phurdelas lači balvaj, dogelam tel o duj džives andro Puteol.

¹⁴ Ode arakhlam le phralen, save amen mangle, hoj ode te ačas eŧta dživesa. Avke avlam andro Rim.

¹⁵ Sar pes o phrala odarik pal amende došunde, avenas ke amende dži paš o fori Ap-piuskero pľacos the paš o Trin Taberne. Sar len dikhľa o Pavol, palikerďa le Devleske, radisalĳa a sas povzbudzimen.

¹⁶ Sar doavlam andro Rim, [o velitelis upral o ŧel oddiňa le bertenošēn le nekbareder veliteliske]. Ale le Pavloske sas domuklo te bešel avrether jekhe slugadiňa, savo pre leste merkinelas.

O Pavol kazinel andro Rim

¹⁷ Ačhila pes, hoj pal o trin džives peske o Pavol vičindľa le Źidovike vodcen. Sar pes zgele, phenelas lenge: “Muršale, phralale! Choc te na kerdom nič amare manušen, aňi na džavas pro dadengere tradiciji, the avke man andro Jeruzalem phandle andre a dine andro vasta le Rimanenge.

¹⁸ Ale on, sar imar man ŧunde avri, kamle man te premukel, bo na arakhle pre ma nič ajsu, vaš soske mušindomas te merel.

19 Ale vaš oda, hoj o Židi oda na kamenas, mušindom man te mangel anglo Cisarís, ale na kamavas nič te vakerel pre miro narodos.

20 Akana tumen vašoda vičindom, hoj tumen te dikhav a te vakerav tumenca. Bo vaš oda, pre soste užarel o Izrael, som adadžives phandlo kale lancoha.”

21 On leske phende: “Amen pal tute na chudlam nisavo lil andral e Judsko, aňi na avla niko le phralendar, hoj amenge te del te džanel, abo te phenel vareso nalačo pal tute.

22 Ale kamlamas tutar te šunel, sar gondolines, bo džanas pal kadi sekta, hoj pre late všadzík džan.”

23 Dine leske te džanel savo džives a avle buter džene ke leste andro kher. Ov lenge vakerelas avri, sikavelas pal o krališagos le Devleskero a prevakerelas len pal o Ježiš andral o Mojžišoskero Zakonos the andral o proroka tosarastar dži rači.

24 Varesave pačanas oleske, so vakerelas, ale aver na pačanas.

25 Vašoda, hoj len na sas jekh gondolišagos, rozgele pes akor, sar o Pavol phenda kada lav: “Mištes vakerelas o Sentno Duchos prekal o prorokos Izaiáš amare dadenge:

26 *‘Dža ke kala nipi a phen: Tumen šunena tumare kanenca, ale na achalona! Tumen dikhena tumare jakhena, ale na dikhena!*

27 *Bo kale nipengero jilo ačhila baruno, peskere kanenca phares šunen a peskere jakha phandle andre, hoj te na dikhen, le kanenca te na šunen,*

le jileha te na achaʻon a te na visaren pes, hoj len te sasʻtarav avri.’

²⁸ Ta akor džanen, hoj avre narodenge hiñi bičhadī kadi zachrana le Devleskeri a on la the šunena.”

²⁹ [Sar oda o Pavol phendā, o Židi gele het a igen pes maškar peste vesekeদিনenas.]

³⁰ O Pavol ačhiġa duj berš andro kher, so peske korkoro ilā. Prilelas savoren, ko ke leste avelas,

³¹ a vakerelas pal o krališagos le Devleskero a sikavelas pal o Raj Ježiš Kristus phundradones the bi e dar. A ņiko leske andre oda na brañinelas.

Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib 2019
Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2019 (New Testament+)

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes

Contributor: Slovak Bible Society

Eastern Slovak Romani New Testament Plus Portions

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani'. Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Books of the Old Testament are being added as the translation of the Old Testament progresses. Audio of the whole New Testament is available.

The text and audio are accessible on Bible.com; Biblia.sk; Bible.is; Romani.global.bible.

For further information, please contact Project Manager Pierre van Vuuren at pvanduuren@twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849